

Meie Leht

Nr. 3 (14) 20. oktoober 2006

Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves: „Minu meelest ei ole kunagi elus põhjust igavleda, kui võid alati raamatut lugeda.“

**Meenutusi president Lennart
Meri külaskäigust Rannu
raamatukokku**

„Külalised suundusid esmalt tutvuma suure saali ja lavaga,“ elustab Viive Vink sündmusi, mis leidsid aset 16. mail 1996 ühise katuse all tegutsevas Rannu rahvamajas ja raamatukogus. „Meie Helega lippasime raamatukokku, et avada ukсед ja panna tuled põlema. Korraga ilmus raamatukogu uksele kohkunud näoga käsundusohvitser ja küsis ehmunult: „Kas ta on siin?“ Vaene noormees oli meie suures majas kaotanud presidendi. Suunasime ta siis õigetele jälgedele.

Ja juba astuski Lennart Meri raamatukokku. Sõbralik käepigistus ja koheselt suundus president raamatariiuulite juurde.“

Jätk lk 6.

**Meenutusi president Arnold
Rüütli külaskäigust Härma
raamatukokku**

Raamatukoguhoidja Tiina Kohver: „Meie raamatukogu aknast paistab noor tamm – tulvil elu, jõudu ja ilu. Selle istutas siia aeda president Arnold Rüütel 1. septembril 2006.

Oli pidulik ja rõõmus päev. Tähistasime Tartu valla 15. ja Kõrveküla põhikooli 240. aastapäeva, samuti renoveeritud Härma raamatukogu ruumide avamist.

Presidendipaar ja teda saatvad isikud külastasid tol päeval muuhulgas ka meie raamatukogu. Soe ja sõbralik vestlus kukkus välja nagu iseenesest! Juttu oli loomulikult ka raamatukogu rollist piirkonnas.

Jätk lk 7.

RAAMATUTEGA SINASÕBRAD:
Auväärne ja hinnatud kirjamees Aina Kaalep on Toomas Hendrik Ilvesega ühel meelel. Foto: Hele Ellermaa

TARTUMAA PARIM: Raamatukoguhoidja Lea Tali Lohkvast pälvis sel aastal kolleegide kiituse ja tunnustuse. Foto: Hele Ellermaa

**Lea Tali – aasta tegija Tartumaa
raamatukogunduses lk 2**

**Olla või mitte olla...
raamatukoguhoidja lk 3**

**Suur diplomisadu Tartumaa
raamatukoguhoidjate seas
lk 4 & 5 & 6 & 11 & 16**

**Koostöö kui raamatukogunduse
võtmesõna lk 9**

**Meie aja rahva kirjanik Erik
Tohvri lugejate keskel lk 15**

**Raamatukogudes arendatakse
TÕNi lk 18**

PÕÖRA LEHTE!

„Luunja vallas peetakse kultuuritööd au sees.“

Kolleegeide poolt parimaks raamatukoguhoidjaks valitud Lea Tali endast ja oma tööst

Tunnustus

Sünnilt ehtne linlane, millega vaid vähesed võivad hoobelda – nimelt olen pärit Tudulinna. Edasi õppima läksin samuti linna, Tallinna, kus tudeerisin eesti keelt ja kirjandust. Seejärel linnade järjepidevus lõppes. Tööle suunati Ulvi 8-klassilisse kooli, tollase Kohtla-Järve rajooni piirimaile. Kümme aastat kestnud õpetajamet katkestas pere kolimine Tartusse. Kaasa tulid meeldivad mälestused maa-kooli toredatest õpilastest, eriti nendega tehtud luulekavadest.

Eks koduski tuli raamatud poistele kätte anda siis, kui juba lehte keerata jaksasid ja luuletused selgeks õpetada, kui rääkima hakkasid.

Uueks töökohaks sai Tartu Rajooni Keskraamatukogu, kus väga meeldivad kolleegeid eesotsas Tiitu Erlemanniga aitasid kiiresti kohaneda. Aastake oli harjutamist komplekteerimisosakonnas, sellele järgnes lastemetoodiku töö.

Kui vahepeal Lohkvasse kolinud maa-konnaraamatukogu Kõrveküllä üle viidi ning Lohkvasse külaraamatukogu loodi, jäin sinna juhatajaks. Tuli omal nahal proovida, kas teooria ja praktika ikka kokku klapiivad ning selgeks saada, mis asi on eelarve.

VEEL POLE KADUNUD KÕIK: Lohkva raamatukoguhoidja Lea Tali on suutnud raamatukogust keset kaasaegsuse kaost luua kultuurioaasi, kuhu nii noored kui vanad soovivad kokku tulla, et ammutada hinge- ja vaimukosutust.

Taas kord vedas – sattusin jälle meeldivasse keskkonda. Luunja vallas peetakse kultuuritööd au sees (näiteks jagatakse igal aastal K.E. Söödi nimelist preemiat parimale lasteluulekogule). Raamatukogudki on saanud piisavalt materiaalselt toetust – remonditud ruumid, uus mööbel jne. Meeldiv on ka moraalne toetus nii valla kui raamatukogu nõukogu poolt.

Rõõmu valmistavad noored etlejad, kes on valmis igaks ürituseks esinemiskava selgeks õppima.

Väga tähtis on omada head kolleegi ja Lohkva raamatukogus on mulle selleks Edma Dovnar.

Nii ei jäägi muud üle, kui püüda ka ise oma pisike panus anda.

Lea Tali

Raamatukoguhoidja jahiretk

Lea Tali

[Viisil: "Nii kurblik on..."]

Tihti peale me lugejaid vaevab selle sajandi haigus - skleroos. Raamat unub. Ja kiri ei aita. Suundun siis selgust saama ses loos.

Seal ühega tegin ma juttu: "Kui ehk raamatud tagasi tooks..." Kuid vastuseks sain üsna ruttu: "Pole aega nii tühiseks looks!"

Äkki lugeja heldib, oh õnne - hea kompromiss varuks on tal. Lahkun. Hinges tänulik tunne, saadud raamatuist pamp kaenla all.

Teisel hetkel elektrivool katkend, ei raamatuid näe ega muud... Hiljem võlgnikku oodates tõden - kestab rike seal mitmendat kuud.

Kolmas koht pakub troostit pilti: toetub lauale lugeja pea. Võin vaid veerida pudelisilti, mille kõrvale kirjakest sean.

Neljas võlglane kaugele kolind. Viies viisakalt vahetand naist. Kuues kadunud. Raamatuist pole kahjuks jälgegi ühelgi neist.

Surmväsinult koju kui jõuan, vaid seda veel jagab mu pea, et teine päev kindlasti jälle unund raamatuid otsima pean.

Kuid õhtul, kui kuu kumab taevast ja kõht priskest räimeroast täis, meenub Tammsaare arutlus vaevast, millest töö läbi armastus jää.

Hingega tehtud töö

Teadmata, mida Lea Tali ise asjast arvab, julgen uskuda, et ametialases kontekstis saab tema elutööks Lohkva raamatukogu arendamine ja kujundamine.

Raamatukogu (kui keha!) on kaunikesti lihtne luua – selleks vajame mõnevõrra raha ja teatud asju. Hoopis keerulisem on raamatukogu (kui keha!) inimeste ja paik-konna hüvanguks ellu äratada ehk kujundada raamatukogu nägu, tegu ja iseloomu.

Sestap on imetlusväärne, kuidas Lea Tali on suutnud kuue aastaga Lohkva raamatukogule (kui kehale!) nii hinge anda kui selle elama panna.

Kui lähtuda geograafilisest mõõtkavast, siis Lohkva on kultuuritööks lootusetu paik: kunagise Luunja sovhoosi ääreala külake on ajapikku kokku kasvanud Tartu Annelinna kui röögatu magamistoaga, ümberringi neelab väärt põllumaid ehitusboom, juurtega põlisasukaid on tempokalt paisuva elanikkonna seas näpuotsatäis, naaber ei tunne naljalt naabrit... Nende paratamatute protsesside keskel on suutnud Lea Tali imet teha. Raamatukogu juurde on koondatud seltskond aktiivseid inimesi, kel huvi ettevõtmistes osaleda. Uskumatuna näiv, kuid isegi grupp noori käib pidevalt raamatukogus teatri- ja etluspoodidel.

Lea Tali tööst joonistub hea pilt, kui silmitseda veebilehte <http://www.luunja.ee/lohkvark/>. **Toivo Ärtis**

Olla või mitte olla ... raamatukoguhoidja?

Küllap on see küsimus meile kõigile kord ette tulnud. Aga vastus? Vaatame!

...Meie, raamatukogutöötajad, teeme oma tööd missioonitundega, oleme koostööaltid ja avatud. Me püüame tänapäeva avardunud raamatumaailmas jõudumööda kõigil uuel silma peal hoida, õigeid valikuid teha, ise õppides ja lugedes rikkamaks saada, lastes lugemishuvi ning raamatuarmastust äratada, oma lugejaid neile endile märkamatuks, kuid visa järjepidevusega suunata ja abistada...

Südamevalu

20.-30. oktoobrini aset leidvad raamatukogupäevad ärgitavad küllap kõiki raamatukoguhoidjaid pisut põhjalikumalt mõtlema minevikule ja tulevikule, oma tehtud ja tegemata toimetustele, aasta kordaminekutele ja luhtumistele.

Varusin minagi veidi aega oma tööelu lähemaks uurimiseks. Ja ennäe: inventuuri tulemused nägid kahjuks välja hoopis sellised:

Kui kõik ausalt ära rääkida, sai lugu alguse kevadel. Just siis tegi mu kõige lähedasem sõbranna mulle ootamatult selgeks, et ainus ühiskonnale vähegi kasulik osa mu tööst on lugejaile raamatute laenu-tamine. Igasuguste näituste korraldamist, ürituste organiseerimist, laste ning pensionäridega tegelemist polevat seevastu aga kellelegi vaja. Ja üldse olevat ma juba liiga kaua sellel tööl olnud, parem võiksin minna kauplusesse vorsti lõikama. Nimelt olevat see töö tunduvalt loomingulisem ja ka palju kasulikum inimkonnale!

Kohalik rahvas jälle kurdab aastaring-selt, et meie majas ei tehta üldse midagi huvitavat ja lastel pole kohta, kus käia ja nii nad, vaesekesed, peavadki õhtuti mööda küla ringi jõlkuma ja aknaid kividega puruks pilduma.

Suve hakul sain oma töökaaslastelt kuulda, et olen üleüldse kohutav inimene, kes topib lisaks raamatukogutööle oma nina sinna, kuhu pole vaja.

Ühel päeval nädalasa veidi hiljem tööle tulles kohtan tihti inimesi, kes imestavad mu hiliste tööletulekute üle. Kui ma aga õhtul väga hilja töölt koju lähen, on need-samad inimesed ammu unehõlma vajunud ja ei ütle peale norskamise enam midagi.

Sel aastal tarkade pealinlaste tarkade artiklitega tutvust tehes said Eestimaa raamatukoguhoidjad aru, et me kõik oleme üsna rumalad matsid, kes end uue väärtkirjanduse vallas üldse ei täienda ning seetõttu lugejaile meele järgi püüavad olla ja raamatukogudesse ainult "seepe" ja Nora Robertsit ostavad.

Mis seal salata, eks ole ma isegi matsisevõitu lugemismaitsega. Nõnda siis asusin minagi puhkuse ajal üht taolist seebiromaani lugema, mis laiendas mu silmaringi tunduvalt. Et antud üllitise peategelaseks oli raamatukoguhoidja, sain teada, et kõikide raamatukoguhoidjate tulevik on üksildane vanaduspõli ja seda arvatavasti seetõttu, et me oleme koledate riiete ja hallide ranges soengus juustega peeglisse ja leidsin, et kirjasõna ei valetagi. Juuksed läksid mul halliks juba aastaid tagasi ja Armani väikese musta kleidi jõuan endale osta alles siis, kui kõik oma pensionisambad mängu panen. Ja kanda saaksin seda arvatavasti ainult korra, sest

näiteks eelmisel sügisel turult ostetud kostüüm mulle enam selga ei mahu. Ju on istuv töö ja pidev küpsiste näksimine jälle taljele mõjunud. Pidev arvuti kasutamine aga on viinud hea nägemise ning asemele toonud liigesevalu.

Ja lõpuks jättis mu "prints valgel hobusel" mind sügisel maha, sest talle olevat ootamatult selgunud, et tal pole küll midagi minu vastu, kuid tema organismile ei sobi siiski pikaajalised suhted.

Nõnda siis sain ma selle tegusa raamatukoguaasta jooksul selgeks, et olen kasutu ja laisk töötaja, kohutav kolleeg, kirjanduses harimatu inimene, haleda väljanägemise ja kaduva tervisega eevatütar, kehva sissetulekuga ja igavesti üksindusele määratud indiviid. Kõige selle tulemusena kerkib vägisi pähe mõte, et äkki vahetaks tööpoolest ametit ja läheks vorsti müüma või koguni Soome kõrge palga eest kaste tõstma...

Olla või mitte olla ... raamatukoguhoidja? Küllap on see küsimus meile kõigile kord ette tulnud. Aga vastus? Vaatame!

Alla kirjutanud:

Pahur Tartumaa raamatukoguhoidja

P.S. Jätan oma isiku avalikustamata, sest muidu saan kõige tipuks järgmisel seminaril oma kolleegide käest kuulda, et olen veel ka hulluks läinud! Ja see oleks juba liig!

Mis tirib noore inimese Raamatu juurde?

Hüva nõu

Parim kink...

Raamat kaaslaseks võib olla sulle iga ilmaga.

Mis kord oli, mis võib tulla-uuri oma silmaga!

Tahad saada targaks, rikkaks, ilusaks ja tugevaks-ole lahke, mis seal ikka: hakka kohe lugejaks!

Leelo Tungal

Selliste toredate luuleridadega pöör-dun tarkusepäeval, 1. septembril Melliste algkool-lasteaia esimese klassi õpilaste poole.

Sellised toredad luuleread jäävad saatma igit kooliastujat koos imepärase värvideküllase piltiderohke kinkeraamatuga lootuses, et need igapäevasest lugemisest pähe kuluvad ja elus ikka ja jälle meelde tulevad, nii nagu ikka lapsepõlves õpitud salmid.

Juba enne mind on kaljukindlalt öeldud, et noores põlves õpitu seisab ju elu aeg peas... Kuidas see vana tarkuseiva tänapäeval idanenud on, võib ju igauks ise pead vangutades arvata. Mina Optimistina arvan, et nii see on jah...

Ent kevadeti kohaliku algkooli lõpuaktusel seisan ma taas rõõmsalt lõpetajate ligi, et neile päris oma Raamat kaasa anda ja loota Optimistina, et see Raamat on nüüd küll nii õigesti valitud, et kohe kutsub lugema... Vähemasti kunagi... kedagi...

Hea kolleeg! Looda Sinagi võlujõu sisse, mis noore inimese Raamatu juurde tirib... Ja kui ei ole ikka lugemine koolis selgeks saanud, las siis olla vähemasti kodus riulis üks kena Raamat käepärast võtta.

Parim kink on ikka Raamat – rõõmuks endale ja ehk ka saajale!

Aasa Sulg,

Melliste raamatukogu juhataja

Ennast kiitmast me ei väsi... – ja on ka põhjust!

Mitmed Tartumaa raamatukoguhoidjad omandasid sel aastal Viljandis erialase hariduse

Vaimuvalgus

Päris mitmed raamatukogutöötajad Tartumaalt lõpetasid suve hakul õpingud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia raamatukogunduse ja infotheaduste osakonnas.

Kogu grupis oli 9 lõpetajat. Meid, tartumaalasi oli nende seas lausa 6 inimest: **Kairit Alver**, **Imbi Härson**, **Ille Edenberg**, **Olga Haljaste**, **Sirje Leini** ja **Maret Lukken**. Meiega koos ehk Tartu grupis oli ka üks õppur Põlvamaalt – **Silja Lorents**, kes tegi väga edukalt oma kursusetöö Kiidjärve raamatukogust ja sobiks hästi töötama raamatukogu alal.

Tähelepanuväärne ja erakordne oli see, et õppima läksime Viljandi Kultuurikolledžisse. Õige pea muudeti kooli nimetust ja sellest sai Viljandi Kultuuriakadeemia. Lõpetasime aga hoopis uhke kooli: Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.

Ilmsalus raamatukogus ametis oleva Maret Lukkeni eestvedamisel arutlevad ühises hooles ja vaevas rakendusliku kõrghariduse omandanud raamatukoguhoidjad Meie Lehe veergudel õppimise ja kooliskäimise teemadel.

Miks otsustasid oma kooliteed jätkata?

Kairit Alver: Tekkis tunne, et oleks tarvis tarkust juurde saada ja ei tahtnud oma elu keskkooliharidusega lõpetada.

Imbi Härson: Tundsin, et jään lihtsalt elule jalgu, kõik ühiskonnas arenes nii kiiresti, ka raamatukogunduses. Tundsin, et teadmistest jääb väheks. Ja et maakonnast oli ka teisi õppima minejaid, siis miks mitte.

Ille Edenberg: Aeg on muutunud ja paras aeg oli end täiendada ka arvuti alal. Eelmisest koolist juba 20 aastat möödus ja mis enam oodata.

Olga Haljaste: Kõrghariduse omandamisest mõlgutasin mõtteid juba üpris ammu, ainult et ettevõtlikkusest jäi esialgu puudu. Viljandis raamatukogutöötajate suvelaagris olles tutvusime põgusalt ka Viljandi Kultuurikolledžiga. Siis sai mõeldud, et võiks kooli minna, aga vahele tuli kiire ja pikk suvi ning nii see asi esialgu soikus. Ühe kena kolleegi kõne tuli kui välk selgest taevast. Jutt oli nimelt sellest, kas sisseastumisdokumendid juba viidud või mis päeval on konkreetselt kooli minek. Nüüd tuli ruttu tegutseda ja teisi ka kaubelda "kaaskannatajaiks". Tartumaalt sai meid kokku 6, nii suure pun-

RAKENDUSLIK KÕRGHARIDUS ON OMANDATUD: Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia tänavused õnnest õhevil lõpetajad Tartu-, Põlva- ja Harjumaalt.

diga polnud enam miski ületamatu ja nii me ka kõik üheskoos lõpetasime selle kannatusterohke tee.

Sirje Leini: Otsest vajadust ju ei olnud, sest kutseksam sai alles hiljuti tehtud. Nagu öeldakse – paber oli olemas, et sellel kohal töötada. Aga, kätt südamele pannes, ei andnud see kutseksam, mulle eriti palju. Olin raamatukogus vähe töötanud ja oli vähe praktikat, millele toetuda. Tõuke kooliminekuks andis Viljandis maaraamatukoguhoidjate laagris naljaga öeldud lubadus. Üks kena kolleeg tuletas seda mulle sügisel meelde ja nii ta läks – lubadus tuli täita. Ja ega siis üksi, hea seltskond kulub alati ära. Algul ikka üksteist tagant utsitades ja nii me läksime – kohe kuuekesi ja ikka lõpuni välja.

Teiseks põhjuseks oli see, et igasuguseid lisakursusi oleks tulnud võtta nagu nii, eriti arvutialaseid, ja nende hindu vaadates oli selge, et kooli minnes saan ma hulga rohkem teadmisi sama raha eest. Ja kolmandaks oli aimdus, et varem või hiljem hakatakse nagu nii diplomit nõudma.

Maret Lukken: Ega väga ei otsustanudki – nooremad kolleegid Olga ja Sirje andsid käsu ja lubasin nendega kaasa minna, et näidata, kus koolimaja asub. Lepingut ma siiski kohe ei täitnud ja kui oli ära olnud esimene tekstitöötuse tund, siis olin kindel, et siia kooli ma oma jalga enam ei tõsta. Läksin kurvalt koju ja mõne päeva pärast hakkasin mõtlema, et kõik teised lähevad kooli ja saavad hakkama, kas tõesti mina siis ei saa? Läksin ikka vaatama ja nii see jäigi.

Silja Lorents: Mulle on alati raamatud meeldinud ning olen tahtnud töötada raamatukogus. Proovisin peale keskkooli astuda Viljandi Kultuurikolledžisse, kuid kahjuks sisseastumiseksamid ei õnnestunud kõige paremini ning seetõttu jäin ukse taha. Mõni aasta hiljem avanes võimalus asuda õppima eksternina. Otsustasin uuesti proovida. Seekord sain kooli sisse ning lõpetasin selle. Olen õnnelik et üks mu eluunistus on täitunud. Nüüd loodan ka erialast tööd leida.

Kas viis aastat oli paras aeg kõrghariduse omandamiseks?

Kairit: Minule sobis. Vahepeal tundus küll, et sellel koolil vist lõppu polegi, nüüd aga tundub, et päris paras aeg oli. Seda enam, et töö kõrvalt sai õpitud...

Imbi: Nats pika võitu, lõpp läks juba jamaks.

Ille: Minu jaoks tundus väga pikk ja väsitav, lõppu ei paistnud kuskilt poolt, aga lõpuks ikka tuli...

Olga: Paras ikka, kuigi tulevastele tudengitele tahaks hoiatuseks öelda, et viimasele aastale tuleks jätta võimalikult vähe aineid, sest lõputöö võtab väga palju energiat ning muidu võib ajahätta jääda. Filosoofia osutus meist nii mõnelegi valulapaks ning selle ainega tuleks küll varakult pihta hakata, kui sa just ei oma sünnipäraseid filosoofilisi andeid...

Sirje: Töö ja pere kõrvalt, ma titleks, on see paras aeg. Oleks olnud ka nominaalajaga võimalik – aga see oleks olnud väga pingeline.

/Jätk lk 5, 6, 7 11, 16./

„Viis aastat oli väga pikk ja pingeline aeg.“

Mitmed Tartumaa raamatukoguhoidjad omandasid sel aastal Viljandis erialase hariduse

/Algus lk 4./

Maret: Viis aastat oli väga pikk ja pingeline aeg. 160 punkti kokku saada oli päris raske. Käisime tööl ja koolis, kodus tegemised lisaks ning õppepuhkust ka ei võtnud. Kolm esimest aastat läks nagu lennates, aga siis hakkas tunduma, et järjest hullemaks ja raskemaks läheb ja see õudus ei lõpe kunagi. Ka unenäod olid tihti sellised, et oled eksamil ja mitte midagi ei oska. Ka sisenemine bussi, et sõita Viljandisse, ajas lõpuks südame pahaks.

Silja: Arvan, et paras aeg kõrghariduse omandamiseks on neli aastat. Viis aastat on palju, sest siis tekkis juba tüdimuse tunne. Kui oleks esimesel aastal rohkem pingutanud, siis oleks ka nelja aastaga hakkama saanud.

Mis jäi koolist eriti eredalt meelde?

Kairit: Kaasõppurid, eriti kõik need meie Tartumaalt! Eks? Arvan, et üksinda käies oleks see koolitee tunduvalt raskem käia olnud.

Imbi: Kõige rohkem jäid meelde kaaslastega, kellega me viis aastat kooli vahet sõitsime. Olime küll kolleegid, kuid ega me üksteist väga ei tundnud, aga nüüd võin öelda, et kõik osutusid väga toredateks, abivalmis ja edasipüüdlikeks kaaslasteks.

Ille: Toredad kursusekaaslasted.

Olga: Eriti eredalt jäi meelde see õla-tunne, mida sai tuntuks kogu selle aja jookul. Olime kui ühine pere ja tõenäoliselt tänu sellele ka lõpetasime kõik koos, kenasti ja korraga.

Sirje: Küünarnukitunne. Ja kool ise oli väga inimsõbralik.

Maret: Koolis oli kõik väga tore. Õhkkond oli kuidagi koduselt hea. Juba sisenedes lõi ninna mõnus kohvilõhn, mida administraatori juurest alati osta võis. Majas liikus palju toredaid kultuuritegelastest prominente ja kuulsusi. Tore oli ka see, et kõik teretasid ja olid sõbralikud, ka rektor, kui juhtus mööda minema või vastu tulema. Eriti vedas meil õppejuhtidega, neid oli meil selle aja jookul kaks ja mõlema nimeks oli juhuslikult Lembe. Lahked, abivalmis ja sõbralikud, aitasid meid ja närveerisid koos meiega. Aitäh neile selle eest!

Arvutikartusest saime esimesel õppeaastal õnneks üle. Naljakas on meenutada, et oli midagi tohutult jubedat, kui arvutiõpetaja Aivi Sepp töö lõpus ütles, et nüüd saatke oma töö minu postkasti. Ilmselt esimesed kirjad läksid ja haihtusid „eitea-kuhu“. Meiega kohe juhtus imelikke

KOLM KANGET ÕPPURIT: Olga Haljaste, Sirje Leini ja Maret Lukken
Foto: Hele Ellermaa

asju, mis tõesti nüüd eriti naljakad tunduvad. Meeldisid õppejõud, kes teadsid täpselt, mida meilt soovivad ja konspektidki olid korralikult kodulehelt saadavad.

Silja: Väga meeldisid meie kursustel, kes igati toetasid ja aitasid mind. Kooliajal sündis meie perre väike poeg ja õppejõud olid siis kõik lahked ja mõistvad. Juhul, kui ma ei saanud ise oma ettekandeid ja töid esitada, siis aitasid alati kursusekaaslasted.

Milline õppejõud jättis kustumatu mulje ja keda meenutad tänutundega?

Kairit: Kõige kustumatum oli Valde-Sten Maiste.... Tänutundega saab aga meeles pidada ikka paljusid, ennekõike Janek Kraavi, Mati Muru, Aivi Sepp jne, jne

Imbi: Kindlasti V. S. Maiste ajas hulguks, no tahtis kohe ära tappa oma raskete raamatute ja „Akadeemia“ artiklitega. Mis viga niiviisi nõuda, et muudkui lugege ja siis ma vaatan, millise paukküsimuse eksamil esitan. Ja ikka esitas kah.

Meeldisid väga Aivi Sepp, Janek Kraavi, Mati Muru – väga põhjalikud oma ala asjatundjad.

Ille: Mati Muru oli tore õppejõud ja Aivi Sepp igati inimlik, kuigi samas rangete, aga üle viskas Sten-Valde Maiste.

Olga: Tänutundega meenub eelkõige Aivi Sepp, meie arvutiainete põhiline õpetaja. Temaga saime ka esimesed tulerist-

sed tekstitöötluse alal. No küll oli ikka mahukas materjal ja keerulised, koguni nipiga ülesanded. Neid ülesandeid pusides kasvasid me telefoniarved kolmekordseks – tuli ju teistega ka kõike jagada, võrrelda, kontrollida....

Õppejõuna on minu silmis suur autoriteet Janek Kraavi ja muidugi Mati Muru.

Sirje: Muidugi hr Muru ja vene keele õppejõud Rita Oja. Ja loengud olid väga head Janek Kraavil. Kurikuulus hr Maiste ka ikka kindlasti – kas just meeldiva mälestusena, noh aga košmaare nüüd enam õösel unes ei näe.

Maret: Eriti sümpaatne ja tark oli raamatukogunduse erialaainete korifee Mati Muru. Saime kohe aru, et ta näeb meid hästi vaid siis, kui vaatab oma sooja pilguga üle lugemisprillide. Tema küsimused olid vahel nii „peenelt“ esitatud, et me ei teadnudki, mida ja kuidas vastata või kust vastust otsida. Nagu ta ise ütles, oskab ta hästi ainult kahte asja – raamatukogundust ja kalal käimist.

Arvutiõpetaja Aivi Sepp oli väga armas, mulle meeldis tema puhul see, et ta sai alati aru, kas sa oled ja kui palju sa oled õppinud. Kunagi ei halvustanud ega teinud etteheiteid, kui kõik kohe kõige paremini välja ei tulnud. Oli täpne ja konkreetne.

Mõnused olid Janek Kraavi kirjanduslikud ained. Tean nüüd, mis on modernismi ja postmodernismi vahe, raamatukultuurist, eesti ja maailmakirjandusest rääkimata. Meeldis väga oma ala tõeline asjatundja Tiiu Reimo eriti huvitavad ja nauditavad loengud vanast raamatust ja Ilmar Vaaro raamatukogude ajaloo loengud. Noorematest ehk kõige meeldejäävam oli Jaanus Kõuts, tal polnud kahju ka meid, vanu inimesi, kiita.

Silja: Õppejõude on palju, keda meenutada. Mati Muru lugus aineid raamatukogunduse alustest, teenindusest, indekseerimisest, bibliograafiast. Muidugi meenutan Aivi Seppa – tänu temale on mu arvuti kasutamise oskus heal tasemel: oskan netis surfata, teha päringuid, otsida endale vajalikku infot, õppisin ära programmi *Pro Cite 5*. Tänu Kaido Pärnojale oskan kasutada *Excelit* ja *PowerPointi*. Tänu Janek Kraavile tunnen nüüd Eesti kaasaegset kirjandust paremini, tean mis on modernism ja postmodernism. Tema loengud olid võrratud.

Muidugi tahan kõige rohkem esile tuua Ilmar Vaarot. Tema oli mu kursusetööde ja diplomitöö juhendaja. Tänu tema oskuslikule juhendamisele sain lõpetada suurepärase diplomitööga. /Jätk lk 7./

„Olen uhke, et Randu sattus just Lennart Meri.“

Rannu raamatukoguhoidja juhatas presidendi käsundusohvitseri Lennart Meri jälgedele

President raamatukogus

Tänavused presidendivalimised eestlastele küll au ei teinud. Hea, et vähe-malt valijamehed suutsid 23. septembril otsuse langetada. Nii eelnimetatute kui märtsikuised kurvad sündmused olid ajendiks, miks tahan meenutada üht teist presidenti ja tema külaskäiku Randu, sealhulgas ka raamatukokku.

Laulusõnadega öeldes: aasta oli siis 96. Eelmise aasta detsembris oli avatud uus Rannu Rahvamaja ja 1996.a. veebruaris oli sinna kolinud ka Rannu Raamatukogu.

Tollasel Eesti presidendil Lennart Meril toimus maikuu neljapäevane visiit Tartumaale. Oma külaskäigu viimasel päeval (16.mai) külastas ta Rannu valda. Vehendi motellis toimus lõunasöök koos vallavanematega.

Visiidi korraldajate soov oli, et Rannu Rahvamajas toimuks presidendi kohtumine rahvaga. Seetõttu korraldatigi rahvamajas klubiõhtu. Aga nagu ikka niisuguste visiitidega ja eriti veel Lennart Meri puhul, lendas ajakava uppi.

Rahvamajaja jõudis president paaritunnise hilinemisega. Tema peatselt saabumisest andsid märkus kohale jõudnud turvamehed Ja siis ta tuli oma saatjaskonnaga. Väike värskendus kohvitas taga ja pisike taidluskava Rannu lastelt. Seejärel sai sõna president. Samuti vastas ta kokkutulnute küsimustele. Küsiti sedagi, kust saada raha rahvamaja lõpuni valmishitamiseks. Vastus oli lihtne: „Raha saadakse pangast ja teil ju panga uks siinsamas.“

KIRJANIK JÄÄB KIRJANIKUKS KA PRESIDENDINA: Rannu raamatukogus siirdus Lennart Meri koheselt raamaturiiuli juurde. Foto: Hele Ellermaa

„Kas ta on siin?“

Seejärel tutvus president majaga. Siit ka üks lõbus vahejuhtum. Külalised suundusid esmalt tutvuma suure saali ja lavaga. Meie Helega lippasime raamatukokku, et avada ukseid ja panna tuled põlema. Korraga ilmus raamatukogu uksele kohkunud näoga käsundusohvitser ja küsis ehmunult: „Kas ta on siin?“ Vaene noormees oli meie suures majas kaotanud presidendi. Suunasime ta siis õigetele jälgedele.

Ja juba astuski Lennart Meri raamatukokku. Sõbralik käepigistus ja koheselt suundus president raamaturiiulite juurde. Tema tähelepanu hõivas Carnegie raamat

„Ärge muretsege, hakake elama“. Ta üllatus, et see raamat on ka nüüd Eestis välja antud ja mainis, et ta teab seda raamatut esimese vabariigi ajast.

Loomulikult sai võetud autogramm Lennart Meri kirjutatud raamatusse ja raamatukogu külalisraamatusse. Samuti sai nii tähtis sündmus jäädvustatud fotole.

Kuna Eesti on nii väike, siis pole see väga suur ime, et mõni kõrge riigitegelane satub ka väikesesse raamatukokku, aga uhke olen ikkagi selle üle, et Randu sattus just Lennart Meri. Kogu tema järgneva ametisoleku aja ei saanud ma mõistagi ilma muigeta televiisorist vaadata presidendi käsundusohvitseri.

Rannu raamatukoguhoidja Viive Vink

Mitmed Tartumaa raamatukoguhoidjad omandasid sel aastal Viljandis erialase hariduse

Vaimuvalgus

Mida teed nüüd õppimisest vabaks jäänud ajaga?

/Vaata ka lk 4 & 5./

Kairit Alver: Lähen autokooli, siis aitan neid kaasõppureid, kes veel Viljandisse jäid, siis remondin kodu, siis lähen reisima (ühel reisil käisin ära) ja katsun ikka asjalik olla.

Imbi Härson: See on küll praegu ebaselge.

Ille Edenberg: Vaba aega pole minu jaoks pea kunagi....., teen neid töid, mis kooliajal tegemata jäid.

Olga Haljaste: ? Huvitav küll, kuid seda vaba aega justkui polegi tekkinud. Käin vähemalt kord kuus teatris, paar korda nädalas tantsutrennis ja kudumiseni pole veel jõudnud, kuigi tahaks väga. Ehk talve poole jõuan ka vardad kätte võtta. Hobidest on varuks veel aiandus ja sellealase kirjanduse uurimine. Nii et tegevust jätkub, kui vaid aega rohkem oleks ...

Sirje Leini: Aega on nii palju puudu, et tuleb vist edasi õppida. Automaatselt on lisandunud muud kohustused, mida enne sai õppimist ettekäändeks tuues vältida.

Maret Lukken: Loen, loen ja veelkord loen just seda, mis mulle meeldib ja seda, mida parasjagu ise soovin. Nii hea oli juba suvel – panin koti raamatuid täis ja

läksin koju lugema, ei mingit muret kooli pärast. Olin seda juba nii kaua igatsenud. Oh, Käbi Laretei oli nii hea ja põhjamaade romaanid. Ning kui Valle Stein Maiste teaks – lugesin isegi lõbusaid Erseni raamatuid nagu „Kuumahoogude klubi“ jne. Käin septembrist alates kolm korda nädalas aeroobikatrennis, tegelen majapidamisega, eriti aiatöödega. Hoian rõõmsalt lapselapsi ja ega vaba aega küll üle ei jää.

Silja Lorents: Ega seda vaba aega nüüd nii palju polegi. Enamus aega kulub mul pisipoja peale, kuid olen ikka endiselt tihe raamatukogu külastaja – vahel pea iga päev. Laenutan ajakirju, raamatuid. Vahel õhtuti tegelen ka õmblemise ja kudumisega.

/Vaata ka lk 7 & 11 & 16./

„Soe ja sõbralik vestlus kukkus välja nagu iseenesest.“

President Arnold Rüütel külastas renoveeritud Härma raamatukogu 1. septembril 2006

President raamatukogus

Meie raamatukogu aknast paistab noor tamm – tulvil elu, jõudu ja ilu. Selle istutas siia aeda president Arnold Rüütel 1.septembril 2006.

Oli pidulik ja rõõmus päev. Tähistasime Tartu valla 15. ja Kõrveküla põhikooli 240. aastapäeva, samuti renoveeritud Härma raamatukogu ruumide avamist. Kõrveküla elanike ja kooli vilistlaste jaoks jääb see päev kindlasti eredana meelde.

Kaasaegne, juurdeehitusega koolimaja koos aula-sportsaaliga ja uuenenud raamatukoguga äratasid kohalolijates nii huvi kui lootust paremale kvaliteedile kogu piirkonna arengus. Seda arvamust kinnitasid oma sõnavõttudes ja vestlustes nii ministrid Villu Reiljan ja Jaan Õunapuu kui külalised Soomest, Ungarist ja Saksamaalt. Loomulikult ka vallavanem Aivar Soop, kelle tohutu energia toel ja abil seline kadestamist vääriv hoone valmis.

Vaimustav keskõine ilutulestik lõpetas tähelepanuväärse päeva.

Juttu ja arutelusid uue alguse teemal on aga jätkunud tänase päevani... 1. klassi lapsed on siiani elevelil, et nad said fotole koos presidendipaariga, keskastme poisid räägivad nüüdki ihukaitsjatest ja autodes... Sõpruskoolidega kavandati uusi koostööprojekte...

Presidendipaar ja teda saatvad isikud külastasid tol päeval muuhulgas ka meie raamatukogu.

SOE JA SÕBRALIK VESTLUS: Härma raamatukogu renoveeritud ruume külastas piduliku avamise päeval ka president Arnold Rüütel. Foto: Hele Ellermaa

Sel hetkel olid raamatukogus kolleegid Hele, Kaja, Anita, Karin ja Ene, samuti raamatukogu täiskasvanud sõbrad, neidki 5-6 inimest.

Soe ja sõbralik vestlus kukkus välja nagu iseenesest!

Räägiti eesti elu argipäevast, sotsiaalprobleemidest maal, samuti linnalähedaste piirkondade eripärast. Juttu oli loomulikult ka raamatukogu rollist piirkonnas. President rõhutas meie võimalusi suhelda piirkonna inimestega, vahendamaks häid ideid ja ettevõtmisi.

Meie kohtumine vältas üle tunni.

Lehitsen raamatut „Eesti Vabariigi President Arnold Rüütel“ (2006), millesse autogrammi palusin. Ja leian sealt uus-aastaläkituse 2004, milles read:

„Meile kõigile panen aga südamele: olgem hoolivad ja õiglased. Nii suudaksime leida rahulolu oma hinges, aga ka suuremat tasakaalu ühiskonnas. Uskuge – see on ülitähtis!“

Teile kõigile sama soovides,

Tiina Kohver

ILU MEIE ÜMBER: Tartumaa raamatukogurahvas poseerib hingematvalt ilusasse Luke mõisaparki taasrajatud kärneri maja ees.

Traditsioon

Kui öelda, et Tartumaa raamatukoguhoidjate tänavuses suvelaagris jagati aega nii kirja- kui taevatähtedest kõnelemiseks, on nutikamal lugejal üsna üheselt selge, et võorustajateks olid Nõo valla kolleegid.

Nõgiaru, Luke ja Nõo raamatukogud kinnitasid tõde, et kõik raamatukogud on oma nägu. Ja kõikjalt on midagi õppida.

Vaatamis- ja imetlemisväärsustest pakatab ka Nõo vald: Tõravere observatoorium, Vitipalu matkarajad, Luke mõis...

Ehedaid emotsioone tasakaalustasid mitmest loengust kogutud õpetusivad.

Traditsioonidel on igati kiiduväärt omadus kujundada meie kiirele, asisele ja tihti närvilisele igapäeva- ja tööelule raam, mis loob (olgu ehk petliku) turvatunde. Seega soovin pikka jätku meie suvelaagritele.

Toivo Ärtis

Leedu-Norra-Rootsi-Eesti ühisseminar Panevezyses

Koostöö on kaasaja raamatukogunduses võtmesõnaks kõikjal maailmas

Peegeldus

Hele Ellermaa ja Õie Tammissaar osalesid 7. septembril Leedus Panevezyse Maakonnaraamatukogu poolt piirkonna raamatukoguhoidjatele korraldatud seminaril „Parem ligipääsetavus informatsioonile koostöö kaudu”.

Seminarile olid kutsutud oma kogemusi jagama raamatukoguinimesed Rootsist, Norrast ja Eestist. Üritust toetas ja sponsoreeris Põhjamaade Nõukogu ja Panevezyse maakond.

Seminari läbiva teema võiks kokku võtta ühte sõnasse – koostöö.

Ühendatud raamatukogu Hännösandis – raamatukogu kõigi jaoks

Huvitav ettekanne oli Rootsist Hännösandi raamatukogu konsultandilt Per-Erik Wik'ilt: „Ühendatud raamatukogu Hännösandis – raamatukogu kõigi jaoks”. Ühe katuse alla on end mahutanud tegelikult kolm raamatukogu – Kesk-Rootsi Ülikooli raamatukogu, linnaraamatukogu ja maakonna keskraamatukogu. See tähendab tegelikkuses teadusraamatukogu ja rahvaraamatukogu kooseksisteerimist. Sellisele koostegutsemise otsusele eelnes pikk planeerimisperiod alates aastast 1994 ja ehitamine aastast 1998. Raamatukogu avati 2000. aastal. Spetsiaalselt raamatukoguks ehitatud hoones on 5 korrust ja 8000 m² pinda.

Kolm ühes toimib nii koos kui eraldi. Igal raamatukogul on oma direktor, eelarve, koosseis. Ühine on visioon: ära mõtle, mis on tähtis sulle või raamatukogule, mõtle lugejale. Külastaja peab tundma, et ta tuli ühte õigesse kohta.

Koostegutsemise teeb sujuvaks kindel nägemus raamatukogu rollist, kindel põhi-kiri, kindlad kasutamise reeglid, kindlad arengusuunad. Raamatukogu tööd juhib ja asjade üle otsustab direktorite nõukogu.

Igasugusel koostegutsemisel on oma plussid ja miinused. Positiivne on, et ühelt tegutsedes on rohkem jõudu ja mahtu, ruumi, personali... Ratsionaalsemalt on võimalik kulutada raha, lahtiolekuajad on ühised. Aga nagu iga koostegutsemise puhul, kulub siingi iga probleemi läbiarutamiseks rohkem aega, keerukamaks võib osutuda majandamine, maja on küllalt suur ja raske hallata. Muidugi on ka teadusraamatukogul ja rahvaraamatukogul erinevad survegrupid. Kui algul olid hirmud, et kas piisavalt aktsepteeritakse rah-

KOLM ÜHES TOIMIB NII KOOS KUI ERALDI: Hännösandi raamatukogu katusel all tegutsuvad nii teadus-, linna- kui maakonna keskraamatukogu.

varaamatukogu osa, siis praeguseks võib küll öelda, et asi toimib.

Kui esitada küsimus, kes sellisest kooslusest võitis, siis vastus on selgelt üks – kasutaja.

Täpsema ülevaate sellest raamatukogust leiab veebileheküljelt

www.sambiblioteket.bib.mh.se.

Per-Erik Wik'i kokkuvõtet Panevezyse seminarist on võimalik lugeda aadressil <http://www.ylb.se/webbartiklar/panevezys/panevezys.html>

Rahva ja teadusraamatukogude koostöömist on Rootsist veel mitmes paigas, sh. ka Gotlandil, Visbys. Ka meile lähemal on seda katsetatud – Leedumaal Vilniuses.

Raamatukogu ilma seinteta?

Norra Ostfoldi maakonna raamatukogu metoodikaosakonna töötaja Heidi Ryani teemaks oli raamatukogu ilma seinteta. Ehk: kas seinad võivad olla raamatukogule piiriks? Ta tutvustas maakonna 18 omavalitsuse ühist raamatukogulikku teenindussüsteemi ja raamatukogude ühist kultuuriportaali – Culture Net Ostfold: <http://ostfold.kulturnett.no/>

Seinteta raamatukogu ühe võimalusena tähendab projektipõhiselt komplekteeritud teavikute kogu, mida haldavad ühiselt projektis osalejad, ja bussi, mis vastavalt soovidele viib kirjanduse juba tellimise päeval tellijale raamatukokku kohale. See annab raamatukogudele suuremad valikuvõimalused ja ei sunni kõike omale kohapeale soetama. Sellise teenuse edasine areng sõltub paljuski sellest, kas jätkupro-

jektiks raha saadakse. Koordineerijaks on maakonna keskraamatukogu, tellimused toimuvad ühise teenindussüsteemi kaudu. Kuna tegemist on suhteliselt kompaktsel piirkonnaga, siis ühest servast teise sõitmiseks kulub ainult poolteist tundi. Mõtlemisemaad ehk meilegi?

Arengu eelduseks on koostöö

Meie ettekanne käsitles rahvaraamatukogude koostööd koolituse vallas näidete Tartu- ja Lääne-Virumaalt.

Lõppsõnas tödes Õie Tammissaar, et raamatukoguhoidjast oleneb praegu väga palju, peaaegu kõik. Kui raamatukoguhoidja on omaette, endaga rahul, ei suhtle, ei julge ennast väljendada, käia omavalitsustes küsimas, siis ei juhtu midagi, asjad ei arene. Pole võimalik olla toimiv ja seista maailmas täiesti eraldi.

Kui raamatukogud toimivad strateegiliste partneritena ühiskonna mitmel tasandil, peavad raamatukoguhoidjatel olema uut tüüpi oskused. See tähendab raamatukogutöötajatele ka uusi tööülesandeid, näiteks infootsingu õpetamist, digitaalsete infomaterjalide valmistamist.

Koostöö on tänase raamatukogutöö võtmesõna. Pole olemas nohiklikku, targa näoga istuvat raamatukoguhoidjat (nagu see imago on loodud veel eelmise sajandi alguses), kes suudaks kõike.

Eesti raamatukogud ja raamatukoguhoidjad on hakanud tunnetama koolituse vajadust, on hakatud märkama täiendus- ja koolituse tähtsust.

**Õie Tammissaar,
Hele Ellermaa**

Raamatukogurahvas kogus Tartumaalt tarkust

Silmaring

Rahvaraamatukogude töötajate traditsioonilist suvelaagrit peeti tänava juba 26. korda, kohtumispaigaks oli sel korral Tartumaa.

„Laagris osalejatele jättis väga hea mulje kohtumine maavanem Esta Tamme-ga, kes esines tasakaalukalt, targalt ja kultuuri toetavalt,“ vahendab Kõrveküla raamatukogu direktor Hele Ellermaa, kes oli tänavuse suvelaagri peakorraldajaks.

Rahvusraamatukogu juht Tiiu Valm kujundas oma sõnavõtus välismaistest arengujoontest mõõtu võttes XXI sajandi raamatukogumudelit. Tartu linnaraamatukogu direktor Asko Tamme kõneles raamatukogude võimalustest ja soovidest lugejateelistuste kujundamisel.

HÜVASTI, NÕO! Rahvaraamatukogude tänavune suveseminar on õnnelikult lõpule jõudnud, järgmisel aastal kohtutakse Viljandimaal.

TARKUS TARTUMAALT: Eesti rahvaraamatukogude töötajate laagri logo kujundas kunstnik Juuro Kuusik.

Avastusretk Tartumaale

Laagriseltskonna võõrustamist korraldasid maakonna keskraamatukogu ülesanded täitev Kõrveküla raamatukogu ja Tartu linnaraamatukogu.

Õist peavarju leidsid külalised Nõo kooli ühiselamust, kuid päeval vurasid nad bussiga mööda Tartumaad ja olid avali uutele muljetele, kogemustele, emotsioonidele.

Kolm kokkutulekupäeva möödus kui üürrike ajaviiv. Kaugemalt tulnud kollee-

gid jõudsid tutvuda vaid üksikute Tartumaa kultuuri-, teadus- ning hariduskantside ja jõudsalt edenenud raamatukogudega. Külalised uudistasid innukalt nii Rannu külakeskuses kui Tõravere observatooriumis, nii Alatskivi lossis kui EMPÜ limnoloogiakeskuses... Külalised järvemuuseumit Võrtsjärve ääres, Raadi mõisa, Varnja Elava Ajaloo Muuseumit... Tutvuti Nõo, Elva, Kõrveküla, Rannu ja Varnja raamatukogudega. Nähtust ja kogetust võrsus kindlasti uusi ideid.

Toivo Ärtis

Rannu raamatukogu võõrustas rahvaraamatukogude suveseminarist osavõtjaid

Teorõõm

Rannu raamatukogule on olnud käesolev aasta väga tööine. Seda küll mitte seoses suure lugejate arvu või laenutustega, vaid hoopis raamatukogu näo kujundamisega. Need tegevused on arvnäitajaid hoopiski alla tõmmanud.

Aasta alguses sain juurde uue ruumi. Kui see sai remonditud, siis oli vaja kogu fond ümber kolida. Tore füüsiline tegevus ju! Sain sellega valmis, tuli akende vahetus. Sain elamise tolmust puhtaks, saabus uus mööbel. Vahepeal pidasin ära ka raamatukogu 80. aastapäeva üritused. Nüüd siis on raamatukogu enam-vähem korras (v.a. igasugune sildindus).

Uuenenud raamatukogus on tulnud juba võõrustada ka külalisi. 8.-10.augustini toimus Tartumaal Nõos XXVI rahvaraamatukogude suveseminar, kus osalejaid oli 50 ringis.

Teise laagripäeva õhtupoolik veedetigi Rannu vallas. Esmalt külalised raamatukogu. Oli meeldiv üle pika aja vanu tuttavaid näha – olen ise eelmistel aastatel mitmes laagris osalenud. Tutvustasin pisut Rannu valla raamatukogude olukorda ja tegemisi. Kohal oli ka vallavanem Uno Rootsmäe, kes rääkis Rannu valla olevikust ja tulevikust. Tundub, et kolleegidele raamatukogu

meeldis. Ene Riet kirjutab ajakirja „Raamatukogu“ 4. numbril toimetajaveerus, et meelde jäi Rannu rõõmus sära. Seda ma usun, sest uues ruumis on suhteliselt üllatav värvilahendus – oli häid nõuandjaid.

Peale rahvamajaga tutvumist tegime külalistega pisikese jalgsimatka Rannu alevikus. Vallavanem näitas meie viimase aja ettevõtmisi (puhastatud paisjärv, uued kõnniteed, renoveeritud lasteaed). Tiigi kaldal meenusime Barbara ja linnusega seotud legende. Matk lõppes külakeskuses, kus oli võimalik tutvuda valla muuseumiga ja vaadata filmi Võrtsjärvest.

Seejärel istuti bussi, et sõita Vehendisse Järvemuuseumisse ja teha kalega tiir Võrtsjärvel. Soovijad said ennast järvevees ka jahutada. Bussis oli mul võimalus tutvustada Rannu valla ajalugu ja siit pärit tuntud isikuid. Päev Rannu vallas lõppes Marja-soo talus, kus saime oma silmaga vaadata, kuidas mustikat ja jõhvikat kasvatatakse. Igatahes pakkus asi huvi, sest peremehel Toomas Jaadlal tuli paljudele küsimustele vastata. Igatahes sai mustikamaitse suhu ja soovijatel oli võimalus marju kaasagi osta. Arvan, et külalised jäid meie juures rahule, sest nad said siit midagi nii vaimule kui ka kehale.

Õhtul toimus seminarist osavõtjatele piknik Nõo valla kaunis Luke pargis. Meelelahutust pakkusid Rannu kõhutantsijad ja setu meestelauluansambel Liinatsuraq.

Viive Vink

Veera Orlova – Nina raamatukogu elav ajalugu

45 tegusat aastat ühes raamatukogus – kui palju on Eestis nii staažikaid töötajaid?

Tunglakandja

Sellel sügisel on Peipsi ääres Ninal lausa mitu juubelit: raamatukoguhoidja Veera Orlova saab 70 ja septembris täitus tal 45. tööaasta! Kui palju on meil maakonnas või kogu Eestis nii staažikaid töötajaid?

„Et töötada nii kaua ühel kohal, peab väga oma tööd armastama,“ ütleb Veera. „Nii see on olnud ja on praegugi, kui on saabunud vanadus ja tervis on väga halb – ka nüüd on kahju seda tööd jätta”.

Vaimsete väärtuste hüvanguks

Töötingimused on olnud Ninal alati kehvapoolsed. Praegu hakkab see eriti silma, sest kõikjal mujal on renoveeritud ruumid, soe ja valgusküllane. Veera aga tuleb kahel päeval nädalas külma raamatukogusse tööle ja ei saa vana maja selleks ajaks soojaks, kui sulgemisaeg käte jõuab.

Ometi on palju seda, mis kaalub üles majanduslikud probleemid. „Huvitav on vahetu kontakt inimestega, oma lugejatega,“ tõdeb Veera. „Põnev on see, kui raamatukokku saabub uus raamatupakk ning sa teed esimesena tutvust sellega, mis seal on, püüad saada ülevaate raamatu sisust ja mõelda, kellele see sobib. Kui sinu ees avaneb suur raamatute maailm ja sa saad seda lugejatele lähemale tuua ja vastastiku arutleda, huvi äratada, midagi arusaadavamaks muuta – see on see, mille nimel ma töötan. Eriti tore on tegeleda lastega ja see läheb ka kõige rohkem hinge.”

Veera kohta võib liialdusteta öelda, et ta on elav ajalugu. Ta on töötanud neil aastatel, millest saame enamasti lugeda raamatukogude kroonikatest. Nii viie- kui kuuekümnendatel oli ju ühiskondliku töö roll raamatukogus väga suur. Rahva- ja loomaloendused, külanõukogu ja komso-moli ülesanded – kõik see, mis vahel ei meeldinudki, tuli ära teha lihtsalt entusiasmist ja kohusetundest.

„Meid oli nii kasvatatud,“ tõdeb Veera. „Ka palk on külaraamatukogus olnud alati väike, kuid sai töötatud, sest vaimsed

DISKREETNE, TAGASIHOIDLIK JA TAKTITUNDELINE: „Huvitav on vahetu kontakt inimestega, oma lugejatega,“ tõdeb Veera Orlova. Foto: Hele Ellermaa

väärtused olid alati tähtsamad kui materiaalsed”

Veera on põline Nina küla elanik, kelle vanemad surid, kui ta oli veel mudilane. Läks nii, et varsti peale keskkooli lõpetamist saigi Veerast kultuuritöötaja.

Kuuekümnendatel aastatel olid külas 7-kl kool ja klubi ning palju noori. Korraldati kirjandusüritusi, kohtumisi ja tantsuõhtuid. Igal õhtul kogunes noori raamatukokku mitte ainult lugema, vaid ka lihtsalt suhtlema, vaidlema.

Agas siis algas noorte linnaminek – maal oli raske füüsiline töö ja kõik tundus perspektiivitu. Külad hakkasid tühjenema ja 1972. aastal suleti klubi ning aasta hiljem ka kool.

1983. aastal kolis raamatukogu praegustesse ruumidesse. Tänu uue, kirjandushuvilise põlvkonna pealekasvamisele oli siis Nina kultuuritöös elavnemine, toimus toredaid üritusi, kuid varsti lahkusid needki noored külast.

Hinge ja südamega tehtud töö

Õnneks pole Nina raamatukogu ära likvideeritud ja siia on jäänud oma lugejaskond, kes suvel oluliselt suureneb tänu turistidele. Väga tähtis on, et Veera on

töötanud Ninal nii kaua ja pannud töösse kogu oma hinge ja südame. Eks sellepärast ongi püsinud siin, Peipsi ääres tükike vaimsust – seda on jätkunud kõigile huvilistele, kes on tahtnud sellest osa saada.

Veera ise on aga inimesena ääretult diskreetne, tagasihoidlik ja taktitundeline. Temaga suheldes tunnetad, et ta armastab kirjandust ja oskab hinnata neid vanu väärtusi, mis nüüd devalveeruma kipuvad.

Uued tuuled hakkavad ehk puhuma ka selles maakohas, kuid ei tea, mida nad kaasa toovad. Uus külakeskus, arvuti, internet, teine töötaja? Kas raamatukogu jääb kandma seda vaimsust, mis siiani on olnud?

„Andku jumal, et uus töötaja armastaks oma tööd ja oma lugejaid, armastaks kirjandust,“ soovib Veera.

Meie kõik aga loodame, et Veeral jätkub tervist ja kannatlikkust ka kõrvalmajas edasi töötada ja ükskord ometi ka paremaid materiaalseid tingimusi nautida. Loodame, et ta jõuab edaspidi toeks olla oma järglasele, kes Veera hoitud edasi viib ja kunagi raamatukogul hääbuda ei lase.

Veera, soovime sulle tervist... jne.

**Kolleegid Alatskivilt,
Anne Freienthal**

Lugedes rikkamaks

Valik raamatukogupäevade ettevõtmisi

Ilmatsalu raamatukogus 25. oktoobril kell 18 kohtumine Heldur Jõgiojaga, kes vestleb tartlasest arstist Felix Kerstenist ja näitab Soomes valminud samateemalist filmi.

Äksi raamatukogus 27. oktoobril kell 18 kohtumine kirjanik Veiko Beliasiga.

Lohkva raamatukogus 26. oktoobril kell 18 kohtumine kodukandi luuletaja Tiiu Vadiga

Vedu raamatukogus 27. oktoobril kell 18 kohtumine mikrobioloog Urmas Kokassaarega, kes ühtlasi tutvustab oma toitumisalaseid raamatuid.

Vedul korraldati raamatukogu ja mõisa auks pidu

Peolised said osa Kaljo Laasi raamatu „Vedu küla läbi aegade ja inimeste“ esitlusest

Kordaminek

Lehekuu 20. päeval oli Vedu rahval taas põhjust kokku tulla, et tähistada raamatukogu 75. ja Vedu mõisa 515. aastapäeva.

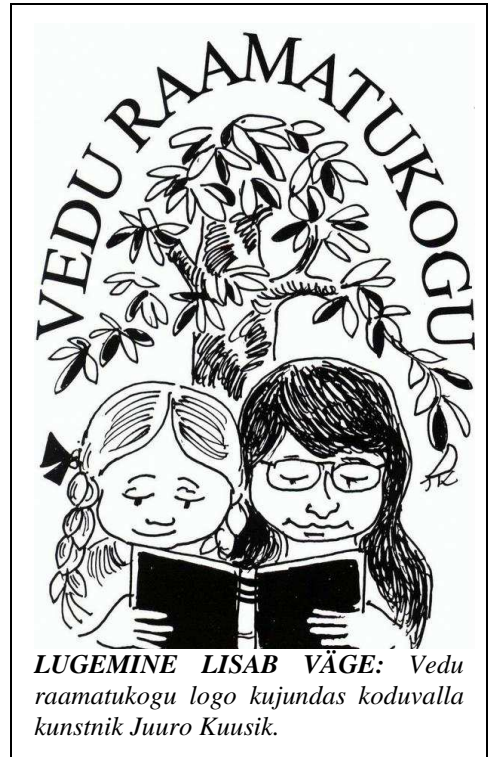
Seekordse peo muutis eriliseks Kaljo Laasi kogumiku „Vedu küla läbi aegade ja inimeste“ esitus. On ju nii, et inimene hoiab seda, mis on talle lähedane ja tähenduslik. Teades, mis on toimunud siinsetes metsades, taluperedes, koolides, kõrtsides ja mõisas enne meid, kujuneb meil hinge-side selle kohaga. Selle pinnalt aga võrsub vastutustunne. Tundes lugusid ja legende, talunimesid, vaadates vanadel fotodel olevaid inimesi, hakkab kodukoht meiega

kõnelema. Tajudes paiga väge, ei saa aga suured ilmatormid meid nii kergesti laiali pillutada või ääremaaks muuta.

Eelpool toodud mõtteid väljendab nii Juuro Kuusiku kujundatud raamatukogu logo kui ka ERM-i teaduri Piret Õunapuu sõnavõtt.

Peo naelaks kujunes perekond Laasi poolt koostatud põnev ülevaade küla aja-loost.

Päeva muutsid rõõmsaks rohkete lil-
lede ja kingitustega lugejad Vedult ja naaber-
küladest Kikiverest, Igaverest, Soekü-
last, Toolamaalt, Jõusalt ja Kobratust.
Viimase ajalool peatus lähemalt Elle
Tarik. Sünnipäevatervitusi töid lisaks
aatekaaslastele valla teistest raamatukogu-
dest ka Lähte ühiskümnaasiumi ja
Kõrvküla lasteaia juhid, valla kuukirja

LUGEMINE LISAB VÄGE: Vedu raamatukogu logo kujundas koduvalla kunstnik Juuro Kuusik.

NAABRITEL KÜLAS: Nimekas raamatukoguhoidja Elle Tarik (paremal) tutvustas Vedu rahvale oma koduse küla Kobratu ajalugu. Foto: Heino Sepp

toimetaja Heino Sepp ning vallavalitsuse liikmed Jana Puur ning Maire Teppo, samuti sponsorist aktsiaseltsi Hoffmann Servis esindaja. Raamatukoguhoidja juhendamisel esitasid Vedu lapsed humoorika nägemuse mõisaajast etendades Leida Tigase „Sulaselugusid“. Neile järgnes Väägvere Külateater, kes mängis Oskar Lutsu „Kapsapead“.

Aitäh kõigile! Vedu parki jääb aga seda kaunist päeva meenutama üle pikkade aastakümnete taas õitsema lõõnud mõisa-
aegse võimsa pirnipuu kõrval ka Tea Pendla kingitud Vesneri pargist pärit vahtrapuuke.

Karin Evik,
Vedu raamatukogu juhataja

Mitmed Tartumaa raamatukoguhoidjad omandasid sel aastal Viljandis erialase hariduse

Vaimuvalgus

Mida soovivad nendele kolleegidele, kel tulevikus samuti soov jätkata erialaseid õpinguid?

Kairit Alver: Et ikka kooli, see on hää. Ja kui vahel ainepunkte kogudes tekib siis tunne, et enam hullemaks minna ei saa, siis võib päris kindel olla, et natuke ikka saab veel küll.

Imbi Härson: Kui võimalust on, siis ikka erialane kõrgharidus, see tuleb väga

kasuks, kuna raamatukogunduslikku haridust annavadki ainult kaks kõrgkooli.

Ille Edenberg: Minge aga julgelt õppima, see ei jookse mööda külge maha.

Olga Haljaste: Igal juhul mingi ja õppigu..., sest nagu keha arendab jõukohane töö, nõnda ka vaimu hoolas õppimine /Isokrates/.

Sirje Leini: Jõudu, sest kerge see pole, ja võtke hea sõber või paar kaasa, sest kui juhtud väsima ja käega lööma, siis teised tirivad su püsti ja veavad kaasa... ja ei pääse sa kuhugi enne, kui diplom pihus on.

Maret Lukken: See on asi, mida ma kindlasti ja julgelt soovitan. Ehk ühte asja

tahaks öelda, et õppima peaks ikka õigel ajal, siis kui oled noor, siis pole närveermist nii palju. Aga elukestev õppimine õigustab ka kuldses keskeas õppijaid. Tänapäeval, kui tahad konkurentsipüüda, ilma erialase hariduseta hakkama ei saa, seda on lihtsalt vaja. Ja mis siis, et õppimine oli üsna raske – keegi pole öelnudki, et elu peaks kerge olema.

Silja Lorents: Kindlasti jätkake õpinguid. Saate targemaks ja suhelda kolleegidega ning olete vahelduseks ka teises keskkonnas. Kuna raamatukogus kõik muutub kiiresti, siis on vaja ju ajaga kaasas käia ning enda teadmisi täiendada. See tuleb ainult kasuks.

Viis aastat suurjuubelini ehk Meeksi raamatukogu 95

„Müüdagu vanad raamatud ära ja ostetagu uued, mis nad muidu kapis seisavad...“

Aegade kaja

1910. aastal avaldas Eesti Kirjanduse Selts üleskutse valdadele raamatukogude asutamiseks. 1910. aasta 29. juuli „Sakalast“ võib lugeda, et Räpina Meeksi vald on tasuta raamatukogu asutamisel eeskujuks seatud teistele valdadele.

Arhiiviandmed annavadki teada, et Meeksi valla rahvaraamatukogu on asutatud 1910. aastal Meeksi vallavalitsuse poolt. Valla volikogu otsustas 1911. aasta eelarvesse üles võtta 25 rubla raamatukogu asutamiseks.

Palju kära, napilt raha

Raha on nappinud alati ja nii ka Meeksi raamatukogu jaoks. Vallapoolne summa kahanes iga aastaga ka neil algusaastatel. 1912. aasta 14. novembri „Postimees“ kirjutab, et Räpina Meeksi valla avaliku maksuta raamatukogu toetamine toimub visalt. Selle üle käib sõnelemine volikogus ja kära on tõusnud suureks. „Ei ole midagi vaja... Mitte üks kopik... Müüdagu vanad raamatud ära ja ostetagu uued, mis nad muidu kapis seisavad... Meil on kodus igaühel piibel ja kirikulauluraamat, mis tarvis sarnaseid luuletusi.“ Hääletamise tulemusena oli 7 häält poolt ja 6 vastu. 1913. aastaks määrati avaliku raamatukogu toetuse summa 20-30 rubla vahel.

1921. aasta raamatukogude ankeetküsitluse ajaks oli Meeksi valla raamatukogus 150 eesti- ja 4 venekeelset raamatut. Raamatuid laenutas vallasekretär.

1925. aastal oli raamatukogu töötajaks Jaan Heeringson – 28-aastane kihelkonnakooli haridusega vallasekretär. Raamatukogu asus Meeksi vallamajas kantselei ootetoas, mis on 13m² ja kus on üks raamatukapp, mis ei vasta nõuetele – vähe

ruumi. Raamatukogu oli avatud iga päev 6 tundi, kl 8-14. Tagasi toomata ja rikutud raamatu eest nõutakse kahjutasu 2x raamatu hind. Raamatuid oli sel aastal 314 eestikeelset ja 4 venekeelset.

1926. a oli Meeksi raamatukogu töötajaks 36-aastane Jaan Vari, kelle haridus oli Treffneri gümnaasiumi 4 klassi. Raamatukogu oli avatud ühel päeval nädalas – pühapäeval 4 tundi, kella 9st kuni 13ni. Ankeetlehtedelt selgub, et 1926. aasta jooksul laenutati Meeksi raamatukogust 716 raamatut, lugejaid või selle aja keeles tarvitajaid oli 78, neist 8 last. Veel selgub, et rohkem külastavad raamatukogu mehed.

1939/40 aasta aruandest selgub, et raamatukogus töötas Mall Hint, valla kantselei ametnik. Raamatuid on kogus 1394 ja aasta jooksul laenutatud 846 köidet. Populaarsemad raamatud: E. Kippel „Kui Raudpea tuli“, F. Tuglas „Väike Illimar“, J. Vahtra „Minu noorusmaalt“. Raamatukogu asub endiselt Meeksi vallamaja kantselei ooteruumis, mis on külm, pime ja niiske. Raamatukogu on avatud kaks korda nädalas, kokku 10 tundi – kolmapäeval ja pühapäeval, vastavalt kell 19 kuni 21 ja 8 kuni 16. Selgub, et lugejatelt võetakse lugemismaksu, mis oli 3-5 senti nädala eest raamatu pealt ja mida raamatukogu töötaja peab takistavaks asjaoluks.

1940. aasta aruandele on alla kirjutanud raamatukogu juhataja H. Märtnann.

Jäägitu häving sõjamõllus

Järgnevate aastate sündmustega katkes paljude Eestimaa raamatukogude järjepidevus. Tartumaal jäid kõige rängemalt sõjarataste alla Mehikoorma – Räpina suunal asuvad raamatukogud: täielikult hävisid sõjas kõik Meeksi valla 4 raamatukogu.

Meeksi raamatukogu alustas uuesti tegevust 15. detsembril 1944 Küka raamatukogu nime all. Sellest aastast kuni 1986.

aasta 1. septembrini töötas siin Mehikoorma külast pärit Jelisaveta Stanevitš. Kahjuks peeti neil aastatel raamatukogusid poliitilise propaganda asutustaks, unarusse jäeti vaimse kultuuri säilitaja ja arendaja roll. Raamatukogude peale pandud ülesanded olid tihtipeale nii suured ja mõttetus, et nende täitmine osutus eba reaalseks. 60ndatel aastatel andis ideoloogiline surve pisut järele.

1978. aastal muudeti Küka raamatukogu taas Meeksi raamatukoguks. 1970. aastatest tegutses Tartumaal kirjandusklubi Iva, milles osalesid kirjandushuvilised ka Meeksi kandist. Iva raames toimus palju huvitavaid kohtumisi kirjanike ja teiste tuntud inimestega.

1986. aasta 1. septembrist töötab Meeksi raamatukogus Tiiu Rõžova.

Hea asupaigaga raamatukogu

Meeksi raamatukogu on asunud mitmes erinevas majas. 1910. aastal asus vallamaja Meerapalu - Meeksi teeristis paiknevas puumajas. Kohalike elanike mäletamist mööda kolis vallavalitsus 1920-22. aasta paiku praegusesse kivi-majja, mis oli endine Meeksi karjamõisa peahoone. Selles majas asus Meeksi raamatukogu kuni 1995. aastani, mil vallavalitsus tegi raamatukogu juhatajale ettepaneku kolida raamatukogu Mehikoorma külla tühjaks jäänud lasteaia ruumidesse.

Praegune raamatukogu asukoht on parim selle poolest, et Mehikoorma on Meeksi valla kõige suurem asustatud punkt, kus asuvad kool, apteek, kauplus, sidepunkt, perearst ja politsei vastuvõutepunkt.

Peatselt on plaanis kolida ka vallavalitsus, mis praegu asub paari kilomeetri kaugusel Mehikoormast, külla, kuhu renoveeritakse noortekeskus ja vallamaja.

Tiiu Rõžova,

Meeksi raamatukogu juhataja

Õnnesoovid kolleegidele - sünnipäevalastele

Tähtpäevakajastus

Sünnipäevalised septembris

03. september	Marika Soots	55
03. september	Aasa Sulg	64
09. september	Imbi Härson	45
11. september	Leili Nurmoja	58
14. september	Riina Gordejeva	41

16. september	Viive Vink	44
21. september	Helsi Hammer	60
25. september	Anne Freienthal	46

Sünnipäevalised oktoobris

03. oktoober	Ille Edenberg	46
07. oktoober	Veera Orlova	70
13. oktoober	Ene-Tiina Zoobers	55
15. oktoober	Laine Meos	64
17. oktoober	Tiiu Rõžova	57
23. oktoober	Ilme Paris	61

25. oktoober	Aili Annast	44
--------------	-------------	----

Sünnipäevalised novembris

03. november	Piret Terve	36
09. november	Kaja Schultz	44
19. november	Hilja Kikerpill	57
26. november	Liivi Tenno	41
28. november	Anna Toropova	55
30. november	Virve Tamm	70

Õnneküllast eluaastat!

Palju imelisi luuleridu, ohtralt kauneid lauluviise

Kallaste luulepäevalisi ühendas armastus Peipsi-äärse kandi kultuuri ja looduse vastu

Loomerõõm

Panflöödi helide saatel algas 27. mail Kallaste Rahvamajas Peipsiääre luulepäev, mille korraldajaks ja läbiviijaks oli Kallaste raamatukogu.

Peipsiääre luulepäevad on toimunud kolmel korral. Eelneval kahel aastal olid need Mustvees, kust on pärit ka selle idee autor Fjodor Maspanov. Eelmisel aastal tegi ta ettepaneku korraldada luulepäev Kallastel.

Usk luulesõna võlusesse, jõusse ja headusse kestab

Luulepäeva juhtide Siiri Ušakova ja Fjodor Maspanovi avasõnad jutustasid ühest legendist, mis rääkis Peipsiäärsetest inimestest.

Räägitakse, et ammuistsetel aegadel üks ingel Peipsiääre kivil puhkama istus ja nähes kogu siinset ilu, laulis imelisi laule kohalikule loodusele ... Aga siis äkki ... jäi ta mõtisklema... sest ta märkas, et Peipsiäärsetel inimestel on hinged kuidagi ... peipsilikult pingul ... Et nende päevis ikka ka midagi helget ja ilusat oleks

jätan sõnumi – otsustas ta – Kes sellele samale kivil istub, kus mina praegu, saab kingiks endale mingi ande, kuid tingimusega ... ta ei tohi unustada ... et oma annet tuleb jagada, et sellega tuleb teistegi hingi rikastada ... Vaat millepärast on Peipsiääres niipalju andekaid inimesi!

Järgnesid tänusõnad, roosiõis ja inglipildiga tänukiri sponsoritele, kes ikka veel luulesõna võlusesse, jõusse ja headusse usuvad ja seda üritust toetasid-tunnustasid.

Tänusõnad tahan selles artikliski veelkord öelda Hasartmängufondi liikmetele, kes minu poolt kirjutatud projekti “Peipsiääre luulepäev” läbi vaadates selle vajalikkuses ja eluõiguses ei kahelend ning toetussummad eraldasid.

Tänusõnad kuuluvad ka Kallaste (toonasele – toimetaja täpsustus) linnapeale Maie Nisule, kes sponsis isiklikult esinejatele ja külalistele lõunasupi keetmist, Viktor Nukkale, Tartu Tarbijate Kooperatiivi juhatusele, Ira poe juhatajale Jevgeni Tõlnikovile, OÜ MNT Äri juhatajale Veera Suitsule, Tõnsu poe juhatajale Svetlana Arrole.

Järgnes Kallaste linnapea Maie Nisu sõnavõtt ja külaliste esitlemine.

LEGENDI KÜTKEIS: Kallaste luulepäevale andis hinguse legend, et kunagi ammu puhkas Peipsi kaldal kivil üks ingel. Siiri Ušakova kollaaž

Taas kõlasid panflöödi muusikahelid ja osavõtjatele ning publikule edestati Gomer'i kõlavad sõnad, mis tema poolt kunagi aastatuhandete eest jutustatuna sisaldavad ka praegu tõde.

Publik sai teada, et luulepäeva korraldajad andsid kutsel luuletajatele soovitusi või tingimuse üllatada kuulajaid. Kui esinejal oligi kirjutatud luuletus oma nimest, siis luges ta kõigepealt selle ja seejärel Peipsi-teemalise luuletuse. Eelöeldust lähtudes olid Kallaste luulepäeval kujundatud ruumidki.

Luule lubas hingele puhkust

Palju, palju... kõlas sel päeval imelisi luuleridu nii eesti kui vene keeles... Palju, palju... kõlas sel päeval erinevaid lauluviise nii eesti, vene kui ka inglise keeles, sest sel aastal olid palutud luulepäevale esinema ka bardid.

Oma ingelliku häälega võlus kuulajaid Mustvee gümnaasiumi õpilane Devi Tupits, kes kirjutab luuletusi ning loob laule nii eesti kui inglise keeles.

Kallaste luulepäev andis esmakordse võimaluse publikuga kohtuda ja oma laule tutvustada Fjodor Gorjunovile, kes vaatamata ratastoolis olekule ei ole kaotanud esinemisjulgust. Ta üllatas kohalolijaid avameelsete, humoorikate ja ka mõtlemapanevate lauridega.

Kuulajate-vaatajate lemmikesinejaks oli Gennadi Keketkin, kes esitas laulu oma ema Olga Kereketkina poolt kirjutatud sõnadele. Mitmeid teisigi laule kõlas tema esituses sel õhtul, sest aplausid palusid seda.

Kõiki kohalolijaid ühendas armastus Peipsi-äärse kandi kultuuri ja looduse vastu. Ja ei olnud piiranguks vanus, rahvus ega ususuunitlus...

Kõikidest osavõtjatest-esinejatest selles artiklis kahjuks põhjalikult kirjutada ei jõuaks. Kui rääkida aga osalenud luuletajate geograafilisest päritolust, siis olid esindatud Rakvere (luuleklubi “Eos”), Ida-Virumaa (“Sivilla”), Tallinn, Viljandi, Valga, Võru, Avinurme, Pala, Mustvee, Narva, Kohtla-Järve. Kõige kaugemalt – Vologdast – oli Veera Koritševa.

Luulepäeva üheks külalisesinejaks oli Tartu üliõpilaste segakoori dirigent Valli Ilvik, kes juhib koori alates 1977. aastast. Koostöös temaga sai 2000. aastal teoks jõulukontsert meie linna rahvamajas ning selle imelises meenub ikka, kui Maret Rätsepa ja teiste osalejatega kohtuda.

Luulepäevale oli saabunud ka endine Riigikogu spiiker Ene Ergma, kes oma sõnavõtus ütles, et sel päeval Peipsi ääres tema hing puhkas. Ta mainis, et temagi oleks tahtnud istuda sel kivil, kus oli peatunud legendiingel. Ene Ergma annetas sel päeval Kallaste raamatukogule oma isiklikust kogust raamatuid.

Peipsiääre vallavanema Niina Baranina heasoovlik naeratus saali sisenemisel, julgustavad-tunnustavad sõnad ning soovid luulepäeva õnnestumiseks ei olnud sugugi vähetähtsad. Naabrite huvil ja toetusel on omamoodi võluvägi.

Rõõm oli näha ka kultuuriselti “Pritšudje” esimeest Zinaida Palk'i, kes rääkis oma sõnavõtus “peipsi hinge” omapärast.

/Jätk lk 14./

Raamatukogu on ainuke asutus Meerapalu külas

Tatjana Zovo: „Loodan südamest, et meie vaikse maakoha raamatukogu jääb püsima.“

Kultuurikoda

Tänavu tähistab Meerapalu raamatukogu oma 60. sünnipäeva.

Esimene sissekanne inventariraamatuse on tehtud 1946. aastal. Tollal asus Meerapalu raamatukogu ühes korteris ja sealt raamatuid laenutati. Peamine oli poliitiline kirjandus, mida saadeti siia Tallinnast. Esimene raamatukoguhoidja oli Leida Kalda.

Algusaastate tegevusele andsid näo teorõõm ja koostöö

Alates 1957. aastast vahetusid nii ruumid kui ka juhataja. Raamatukogu koliti äsja valminud rahvamajja. Juhatajaks sai Eevi Kliimand, kes pidas oma ametit tervelt 45 aastat. Kõik siin toodud andmed pärinevadki temalt. Algselt leidis raamatukogus ainult 2000 eksemplari, põhiliselt ikka poliitiline kirjandus. Eevi sõnade järgi pandi suurt rõhku loosungitele.

Rahvamaja ja kooli vahel käis tihe koostöö. Loodi mitmehäälne laulukoor, näitering, millega käidi rõõmsal meele esinemas (näiteks Piirissaarel). Korraldati erinevaid üritusi. Tartusse teatrisse sõideti paadiga, sest muud võimalused siinsetel inimestel puudusid – ühel pool laius lõpmatu soo ja teisel suur sügav Peipsi.

Veel toimusid ka harivad ja huvitavad raamatuvestlused, millest võtsid osa paljud noored. Vahetunnis istusid lapsed tihitipeale raamatukogus ja lugesid erinevaid raamatuid. Huvilistele tutvustati uut värsket kirjandust. Kohtuti poeet Paul Haavaoksaga.

Tulevik näib tume?

Külaelu muutus tunduvalt peale neid jubedaid reforme – ümberkorraldusi, mille käigus suleti kõik väikesed koolid. Sama saatus tabas ka Meerapalu 8-klassilist kooli. Noored läksid üksteise järel linna paremat tulevikku otsima, elanikkond vananes ja vähenes järk-järgult. Ning samad lood on siiani. Tulevik näib tume. Likvideeritud on elanikele väga vajalik velskripunkt, sidejaoskond ja ka pood. Raamatukogu on Meerapalu küla ainuke asutus.

Mina olen ametis alates 2002. aastast. Enamus elanikest on pensionärid, lapsi on vaid seitse. Lugejate arv aina langeb iga aastaga. Tänu siin olevatele puhkajatele ja vanavanemaid külastavatele lastele on lugejaskond ja raamatukogu külastatavus suvel tunduvalt suurem kui talvel. Selle tõttu nihkub ka minu puhkuseaeg sügisele.

2002. aastast kolis raamatukogu uutesse, renoveeritud ruumidesse, mis asuvad Meerapalu endise koolimaja teisel korrusel. Töole tulles oli minu töökoormuseks 0,25 ametikohta. Väike palk oli üks mõjuvaid põhjusi, miks osalesin 2003. aastal ametiühingute toetusstreigis.

2004. aasta aprillis tekkis meil, meeralulastel vastuolu Meeksi valla volikoguga Rápina vallaga ühinemisküsimuses. Sain rahvaesindajaks, kogusin inimestelt allkirju, et mitte alluda Rápinalle. Rahva tahtel toimus sama aasta novembris ühiskoosolek, kus otsustati mitte mingil juhul läbirääkimisi alustada. Taas tuli asuda allkirju koguma ja valmis pöördumine regionaalministrile, Tartumaa maavanemale, Omavalitsuste Liidule. Saatsin

pöördumise ka Rápina, Võnnu ja Meeksi volikogudele. Detsembris toimus uus hääletamine, mille läbiviijaks olin. Probleem lahenes alles 2005. aastal Meerapalu ja Järvelja rahva 100% poolehoiul Tartumaa poole. Soov jätkata iseseisva vallana leidis lõpuks ka valla volikogus kinnitust.

Alates 2005. aastast suurenes minu töökoormus 0,5 kohale. Sellest aastast laenutan Urramiga.

Kultuuri- ja seltsielu püsib

Eraldi tahaksin kirjutada tänavusest Tartumaa lasteraamatupäevast. Meie väikese raamatukogu pisikest lugejaskonda esindas Liis Zovo kahel konkursil. Esimene neist oli „Ühetähe jutt“, teine aga suur viktoriin, mille teemaks jutumemm Heljo Mänd. Mõlemal võistlusel tuli Liis esimesele kohale ja võitis meeldejäeva reisi Sankt-Peterburi. See oli suur saavutus meie kõigi jaoks.

Oma lugejatele olen pakkunud mitmeid teatrikülastamise võimalusi. Koos oleme käinud väga erinevatel etendustel. Traditsiooniks on kujunenud lastekaitsepäeva tähistamine. Korraldan ka reisijututeemalisi õhtuid, kus jutustajateks on oma küla elanikud. Igal aastal tuleme kokku naistepäeval, vastlapäeval, jõuludel, sõbrapäeval. Järgmiseks ürituseks on planeeritud raamatukogu sünnipäeva tähistamine, mis toimub arvatavasti 27.oktoobril.

Kokkuvõtteks loodan ma südamest, et meie vaikse maakoha külaraamatukogu jääb püsima ning leiab tulevikus veel palju, palju lugejaid.

Tatjana Zovo,

Meerapalu raamatukoguhoidja

Kallaste luulepäevalisi ühendas armastus Peipsi-äärse kandi kultuuri ja looduse vastu

/Algus lk 13./

Heameel on samuti selle üle, et luuleõhtule tuli linnavolikogu esimees Jaak Üprus. Ta leidis aega, mida meil kõigil ju nii vähe on, leidis tahtmist publiku seas olla, luulepäevast osa saada. On ju seegi hea näide huvist ürituse vastu ja kultuurilembusest.

Tänada tahan veelkordselt ka luuleõhtu kõige “kannatlikumaid” osalejaid – külalisi, kuulajaid, sest ei ole üldsegi kerge nii palju ja suures mahus luulet “vastu võtta”.

Ka Signe Aid'i, Monika Metsmaa, Jevgenia Kussova ja kultuurimaja töötajate abita poleks see luulepäev just selline olnud nagu ta oli, nagu ta õnnestus.

Täna kõiki-kõiki neid inimesi, kes olid oma heasoovlikkusega selle luule-

päeva õnnestumisele toeks ja abiks. Täna kõiki hingestatud kuulajaid.

Mälestusi küllaga

Mis jääb meenutama Kallastel toimunud kolmandat Peipsiääre luulepäeva?

Osalejatele kindlasti luulepäeval kingituseks saadud suveniirkruus (mis sai kujunduse koostöös firmaga Roi) ja Peipsi kaldakivil istuva inglükujuga tänukiri.

Usun, et meelest ei lähe ka saalikaunistuse eesti- ja venekeelsed alfabeeditähed, kaugetest aastatetagustest kirillitsaja vanaslaavitähed, sest kõikidel neil oli mingi oma seos esinejatega, nende nimetähedega, nende...

Minule isiklikult jääb Peipsiääre luulepäeva meenutama Aino Kolpakova luule-

tus “Irisele”, mille ta saalis ette luges. Sügava tänutunde ja lugupidamisega meenutan Ljubov Pavlovna Muhhinat, kes luges ette oma kunagise õpilase Valentin Ostrovski luuletuse “Pritshudje”, mille eestikeelne tõlgegi sel päeval esmakordselt kõlas.

Artikli lõpus tahan öelda veel tänu sõnad fotograafile ja filmimehele Andres Loorandile, sest tänu temale on salvestatud see luulepäev ka videofilmile, mis kuulub Kallaste raamatukogu arhiivis säilitamisele.

Hea, et ei ole veel lõplikult kadunud peipsiäärsete inimeste loomingulisus, heasoovlikkus, lootus unistuste täitumisse...

Siiri Ušakova,

Kallaste raamatukogu juhataja

Erik Tohvri – meie aja tõeline rahva kirjanik

Tähelepanuavaldus

„Kes on juba ühe Erik Tohvri romaani lugenud, tuleb raamatukokku kohe teist küsima.“

Kirjanikunimega Erik Tohvri, kodanikunimega Hans-Erik Laansalu hakkas kirjanduslikke katsetusi tegema varakult, erilist hoogu andis üks luuletus, mis ilmus ajalehes ja saavutas suure menu.

Kirjanik on tuntuks saanud kuuldemängude autorina (nendest 12 lavastati Eesti Raadios). Ta on kirjutanud novelle, publitsistikat ja filmistsenaariumi „Tuuline saar”, mille alusel valmis mängufilm „Pihlakavärvad”.

Viimastel aastatel on temalt Erik Tohvri nime all ilmunud 15 raamatut, neist pooled suuremal või vähemal määral autobiograafilised. Kui soovite teada tema elust lähemalt, tasub lugeda romaani „Äravalitu”. Ta on tõeline rahva kirjanik.

Esimese romaani „Majad jõe ääres” kirjutas Erik Tohvri 1972. aastal, aga see seisis sahtlis ootamas oma õiget aega. Esikromaan on kirjutatud tänuks vanavanematele, kelle peres kirjanik kasvas. Kui autor oli romaani veidi kohendanud, saatis ta 2001. aastal selle romaanivõistlusele ja teos sai žürii poolt ära märgitud.

Romaanid „Kollaste lehtede aegu”, „Kasevälja”, „Tants läbi rukki” jne on hea lugemine just vanema põlvkonna inimestele. Kirjanik Erik Tohvri kuulub praegu Eesti enimnõutud autorite hulka. Kes on juba ühe romaani lugenud, tuleb raamatukokku kohe teist küsima.

Kirjanik ise on öelnud: „Iga lind laulab just selliselt, nagu talle nokk on loodud – nõnda ka mina, Erik Tohvri. Kirjutan lihtsalt, lihtsatest asjadest ja lihtsatele inimestele ja meile lähedastel elust.”

Kirjaniku populaarsust näitab ka see, et tema raamatud on trükitud ühe mainekama kirjastuse „Varrak” poolt.

Nii mäluvärskenduseks kui tänuavalduseks lõpetan artikli kirjanik Erik Tohvri teoste loeteluga: „Arglik kevad”, „Elutöö”, „Kaksikelu”, „Kaldaliiva”, „Kasevälja”, „Kodumaja”, „Kollaste lehtede aegu”, „Lepavere mõis”, „Lummetallatud rada”, „Majad jõe ääres”, „Sügisvalgus”, „Tants läbi rukki”, „Tuisune talv”, „Äravalitu I” ja „Äravalitu II”.

Ilmatsalu raamatukogu juhataja **Maret Lukken**

Väljavõte Ilmatsalu raamatukogu külalisteraamatust:

Head Ilmatsalu lugejad!

Minu 73. kohtumine lugejatega oli kõikidest senistest **PARIM!**

Niisugust eruditsiooni ja kaasaelamist kohtab harva – ja **TEIE**

juurde tahaks tagasi tulla.

VEEL ja VEEL!

Parimaga E. Tohvri

Lugedes rikkamaks

Valik raamatukogupäevade ettevõtmisi

Elva linnaraamatukogus toimub 25. oktoobril infokirjaoskuse päev: interneti-

punktis tutvustatakse elektroonilisi andmebaase. 16. kuni 25. oktoobrini viiakse läbi küsitlus „Milline raamat on sellel aastal rikastanud sinu elu?” (küsimus avaldatakse ka Elva Postipoisis, vastanute vahel loositakse välja raamatuid).

Kuuste raamatukogus korraldatakse 25. oktoobril traditsiooniline Kalju Kanguri luulevõistlus, novembris peetava ra-

Vanema põlve inimesed võivad paigutada oma elu Erik Tohvri romaaniridade vahele

Sügisene aeg on maainimese jaoks ikka mullalõhnaline: käsipidi mullas naudime vananaistesuve. Aga meil, Ilmatsalus on küla keskel raamatukogu ja sellel on väga lahke perenaine. Sestap me kakkusime end lahti kartulivagudest ja üks õhtupoolik saigi veedetud raamatukogus.

Istusime kohvilaua taga raamatukogu hubases tagatoas. Kogunenud olid väga kuldses keskeas daamid ja ka mõni üksik erand meessoos esindajaks.

Kes on Erik Tohvri? Kes on tema lugeja? Nagu ma kohe alguses aru sain, oli seltskonnas mitu ja mitu tõelist Erik Tohvri loomingu austajat: need daamid olid ärevuses, nende paled õhetasid.

Tundsin end korraks nagu natuke võõristavalt, sest kui mina härra Tohvri esimese raamatu kätte võtsin, oli tal neid juba tosina jagu trükist ilmunud. Lugesin läbi „Sügisvalguse” ja mõningate agadega ka järjed sellele romaanile. „Sügisvalgusest” jäi domineerima inimlik soojus ja vanema põlvkonna elujõulisus. Ühiskonnas ongi vist üks oluline indikaator see, kui elutervelt tunneb ennast küpsemasse ikka jõudnud inivid, keda elumahlad enam täie hooga tagant ei piitsuta, aga kelle varandus on elutarkus, oskus kohaneda ja võime veel elule väikest vürtsigi lisada.

Mõni vintske ja eluraskustest läbipargitud vanamutt (see on öeldud hellitavalt) on pärl mitte ainult raamatus, vaid ka elus üldse. Oleks neid rohkem! Nad nagu kannaksid endas igavese elu saladust.

Pärast Erik Tohvri raamatute lugemist tekkis hinge mingi väga tagasihoidlik õnnetunne, nostalgia kadunud aegade järele, mis olid küll vaesed, ometi inimesi liitvad.

Kui vanema põlve inimesed vaatavad Erik Tohvri loomingu, näevad nad selles oma elu luugu nagu peeglis. Mitte ainult näevad, vaid tajuvad nüansse ja kogevad äratundmist – oma elu on võimalik paigutada romaaniridade vahele.

Ei ühtegi teismelist ega 25-30-list istunud Ilmatsalu raamatukogu toolidel. Mõõdustik, mis on määrav nende noorte inimeste elus, ei sobi Erik Tohvri loomingu. Veel avastamata! Küll tuleb ka nende aeg. Elu teeb vahel uskumatuid keerdkäike.

Kuulsin ühe proua suust, et Erik Tohvri loomingu on kõik väga detailselt lahti seletatud, tema ootaks allteksti, midagi, kus ka tema ise saaks oma fantaasiat rakendada. Võta sa kinni, mida keegi otsib?!

Aga kirjanik Erik Tohvri oli vana rahu ise: nii tema kirjutas, võtke või jätke. Väljapanekute laud Erik Tohvri raamatutega tühenes oluliselt pärast kirjaniku lahkumist.

Aitäh ka Maret Lukkenile. Ja egas kartul sellepärast võtmata jäänud.

15. 09. 2006

Usin raamatukogukülalastaja **Tiiu Alep**

Toimetuselt:

Septembris Tartumaad külastanud Erik Tohvri kohtus oma lugejatega ka Koosa ja Rannu raamatukogudes.

matukogu 80. sünnipäeva eel toimub jutu- võistlus.

Järvelja raamatukogus tutvustatakse ja loetakse ette Heiki Vilepi raamatuid.

Laeva raamatukogus on 20. oktoobril kell 14 kohtumine Enn Vainoga.

Kambja raamatukogu avaldab valla- lehes raamatukogu seotud materjale.

Tiiu Erlemann, kauaaegne Tartu Maakonna Keskraamatukogu direktor, jääb kolleegide mälestustesse nii aruka juhi kui helge inimesena, kes talle ainuomasel vaikselt ja tagasihoidlikul moel jäägitult raamatukogundust armastas, hoidis ja arendas.

In memoriam

TIIU ERLEMANN

24.02.1933 – 05.07.2006

*Kuni inimene elab meie südames,
on ta elus.
Albert Schweitzer*

Tiiu Erlemann, kauaaegne Tartu Maakonna Keskraamatukogu direktor, kelle elutee katkes tänavuse suve harjal, oli inimene, keda kõik kolleegid ja tuttavad jäävad meenutama soojades ja südamlikes mälestustes.

Tiiu Erlemann sündis 24. veebruaril 1933. aastal Võrumaal. Juba kaheaastasena kaotas ta ema. Elutuuled viisid ta koos isaga Haapsalu kanti, kust isa oli aga sunnitud lahkuma võõrsile ja väike Tiiu jäi pedagoogist kasuema hoolde ning KGB pilgu alla.

Õpihulmise noorena asus Tiiu Erlemann kaugõppes ülikooliharidust omandama, kuid nõrga tervise tõttu jäi diplom saamata.

Tiiu Erlemanni elutöö möödus Tartumaa raamatukogudes. Raamatukoguhoidja ametis alustas ta 1956. aastal Võnnu külaraamatukogus. 1958. aastast alates töötas Tiiu keskraamatukogus, kus temast 20. juunil 1966 sai 33 aastaks meie lugupeetud juhendaja ja suunaja, toetaja ja innustaja.

Töö raamatukogus ja raamatukogudega täitis Tiiu Erlemanni elu, muul polnud tema jaoks tähtsust. Keskraamatukogu direktorina tuli ta alati hommikuti esimesena tööle ning lahkus hilisõhtul viimasesena. Tiiu oli Tartumaa raamatuklubide sünni juures, tema kaasabil toimusid arvukad kohtumised kirjanike ja kirjandus-

MÄLESTUS JÄÄB: Küllap oli see vaimus, töökus ning sügav huvi kirjanduse vastu, mis aitas Tiiu Erlemanni läbi eluraskuste. Foto: Hele Ellermaa

teadlastega. Tema algatatud on Tartumaa raamatukogutöötajate iga-aastaste suvelaagrite traditsioon, mis kestab tänaseni. Kui tervis ei lubanud Tiiul üleriigilistest ettevõtmistest osa võtta, siis oli ta meid ikkagi varahommikuti Tartust teele saatmas.

Tartumaa raamatukoguhoidjate mälestustesse on jäänud Tiiu erakordselt heasüdamliku ja osavõtliku juhina. Rasketel aegadel oli ta tasa ja targu meie kaitseinglikust. Mitte kunagi ei unustanud Tiiu kolleegide tähtpäevi. Ikka tundis ta huvi ka meie laste ja lastelaste käekäigu vastu, oskas muresid kuulata ning püüdis võimalust mööda aidata. Küllap oli see vaimus, töökus ning sügav huvi kirjanduse vastu, mis aitas Tiiut läbi eluraskuste.

Töö jäi Tiiu Erlemannile kõige tähtsamaks ka siis, kui tervis halvenes. Kui maakonnaraamatukogu 1999. a. Lohkvast Kõrveküllä koliti, aitas direktoriametist loobunud Tiiu missioonitundest ja vabatahtlikuna ligi viis aastat – kuni vähegi jaksas – Lohkvasse asutatud raamatukogus elu seada ja korraldada. Jäänud koju, luges ta palju ning tundis rõõmu meie maakonna raamatukogude üha paranevate tingimuste üle.

1999. aastal tunnustati Tiiu Erlemanni kindlameelset ja pühendunud elutööd Riigivapi V klassi teenetemärgiga.

Tiiu Erlemann jääb Tartumaal kolleegide mälestustesse nii aruka juhi kui helge inimesena, kes talle ainuomasel vaikselt ja tagasihoidlikul moel jäägitult raamatukogundust armastas, hoidis ja arendas.

Tartumaa raamatukoguhoidjad

Mitmed Tartumaa raamatukoguhoidjad omandasid sel aastal Viljandis erialase hariduse

Vaimuvalgus

Kas tööpostil olles tunned, et oled nüüd targem kui varem?

Kairit Alver: Noh, tegelikult vahel ikka tunnen ka...

Olga Haljaste: Muidugi olen targem, olin ju varem arvuti osas lausa võhik, nüüd saan kõigega hakkama – tekstitööstusest kuni peenemate pildi- ning slaidisitlusteni välja. Ka raamatukogundust

puudutavas ja esseede kirjutamise osas tunnen end kindlamalt.

Imbi Härson: Kas just targem, aga tutvusringkond laienes, kohtusin toredate inimestega, enesekindlust sain juurde.

Ille Edenberg: Ikka olen, vähemalt arvutit oskan rohkem kui kunagi varem ja silmaring on ikka ka laiem.

Sirje Leini: Kas targem, kuid kompetentsem kindlasti. Seda eriti inimeste suhtes, kes otsivad samuti õppematerjali kooli jaoks. Kõrgkooli osas on põhianend sarnased ja nüüd ma tean, mis õppuritel vaja on ja mida raamatukokku sellel alal

komplekteerida. Ka üldine maailmavaade tundub nagu avaram – aga seda kujutan ma ehk ette.

Maret Lukken: Jah, muidugi, õppisime ikka väga palju erialaineid ja arvutikasutamisega ei tohiks enam probleeme olla, olgu see siis tekstitööstus, infootsing või raamatukogutöö programmi valdamine. Vastutus on kuidagi suurem ja ikka teadmised ka.

Silja Lorents: Olen hetkel lapsega kodus ja ei ole sellel erialal veel töötanud, aga oleksin huvitatud küll ja ootan huvitavaid pakkumisi.

Eesti lasteraamatukoguhoidjad kohtusid Elvas

Ilme Paris: „Meeldiv oli kuulda külaliste häid sõnu meie raamatukogu ruumide kohta.“

Arupidamine

Kolmas üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev toimus 20. septembril Elva linnaraamatukogus.

Et lasteteeninduses tekkinud probleeme ühiselt arutada, otsustati esimest korda kokku tulla ja selline ettevõtmine traditsiooniks muuta 2004. aastal. Kokku saadi Põltsamaa lasteraamatukogu uutes kenades ruumides.

2005. a sügisel Viljandi linnaraamatukogus toimunud teisel lasteraamatukoguhoidjate päeval valiti ERÜ lasteteeninduse toimikond ning selle esinaiseks Ülle Kuuse Tallinna Keskraamatukogust.

Lühidalt Elvas arutatust

Tehti kokkuvõtte ERÜ lasteteeninduse toimikonna esimese aasta tegevusest. Räägiti rahvaraamatukogude 1991.-2005. a. lasteteenindusest (ankeetküsitluse põhjal), lastega töötavate raamatukoguhoidjate täiendõppevõimalustest, Eesti Lastekirjanduse Teabekeskuse ettevõtmistest, ERÜ lasteteeninduse toimikonna järgmise aasta plaanidest ja uue juhatuse valimisest. Otsustati, et kõige parem oleks, kui juhatus jätkaks koos esinaise Ülle Kuu-

MÖTTETÖINE KOKKUSAAMINE ELVAS: Tänavusele lasteraamatukoguhoidjate päevale kogunes ohtrasti (67!) aktiivseid ja teotahelisi kolleege.

sega veel kaks aastat. Muidugi oli juttu sellestki, mida põnevat on kuskil lastega ette võetud.

Ühiselt pandi paika ka neljanda lasteraamatukoguhoidjate päeva asukoht ja toimumisaeg – järgmisel korral kohtutakse Võrus 19.septembril 2007.

Tore oli, et Elva päeval oli nii palju kolleege (67) tegutsemas ühise eesmärgi nimel. Meeldiv oli kuulda külaliste häid sõnu meie uue raamatukogu ruumide kohta ning kingitud kenad lilled rõõmustavad meie südant ja silma ikka veel.

Elva lasteraamatukoguhoidja **Ilme Paris**

Lugedes rikkamaks

Valik raamatukogupäevade ettevõtmisi

Kõrveküla raamatukogu tähistab 23. oktoobril Tartu maakonna keskraamatukogu 55. tegevusaastat koos Tartu linnaraamatukogu poolt korraldatava ettekandepäevaga „Eesti romaanivõistlused aastatel 1927-2004.“

Kõrveküla raamatukogus raamatu- ja fotonäitused „Lugedes rikkamaks, reisides targemaks.“

Härma raamatukogus 20. oktoobril ühenduse „Raamatukogu sõbrad“ (Kõrveküla eakad) koosolek; õpilastele 27. oktoobril kohtumine kirjanik Tiia Toometiga ja infootsing eesti lasteraamatu teemal, 30. ja 31. oktoobril lugemislager „Peipsi järve raamatutes ja tegelikkuses“.

TEADMISEKS ÜRITUSTE KORRALDAJATELE: Kõhutantsurühm „Adara“ võib pakkuda teie peoõhtul eksootilisi üllatusi, täpsemat infot annab raamatukoguhoidja-kõhutantsija Viive telefonil 745 4151.

KROONIKA: Kõrveküla kui maakonna keskraamatukogu poolt seati aasta töötulemuste põhjal kandidaatideks **Tiina Kohver** (Härma raamatukogu), **Anita Priks** (Äksi raamatukogu), **Helle Voore** (Nõo raamatukogu) ja **Lea Tali** (Lohkva raamatukogu). Kolleegid valisid 13. septembril **Lea Tali** tänavuseks parimaks maaraamatukoguhoidjaks.

Raamatukogud ikka ja alati õppimise teenistuses

Tartumaa raamatukogud löid agaralt kaasa täiskasvanud õppija nädala korraldamisel

Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon Andras korraldab igal aastal täiskasvanud õppija nädala (TÖN), mille ajal propageeritakse elukestvat õpet. Tänavu vältas ettevõtmine 6.—13. oktoobrini ja jõudis kõikidesse Eesti maakondadesse.

Üheksanda täiskasvanud õppija nädala teemad oli „Isiksuse igakülgne areng isetegemise kaudu“ ning „Midagi mõeldes ja luues, õppides ja uurides loon ennast ise“. Seega väärtustati tänavuse TÖNi ajal sellist elukestvat õpet, kus inimene väljaspool oma eriala, kutset ja ametit osaleb ka muus loominguilises tegevuses. Loometegevus annab igapäevase võimaluse oma huvide rahuldamiseks ja silmaringi laiendamiseks. Loominguline inimene on ühiskonnale kasulik, ta teeb nii enda kui ka teiste elu värvilisemaks.

Mõnuga saab õppida siis, kui õppimine on seotud loomisega, uurimisega, mängimisega...

Õpime mõnuga

Kui Tartumaal tehti kokkuvõtteid tänavusest täiskasvanud õppija nädalast, võis projekti koordineerija Ruth Elias rõõmuga nentida, et raamatukogude algatusel on korraldatud varasemast agaramalt huvitavaid ettevõtmisi ja tublisti laiendatud TÖNi ideedest osa saanud inimeste ringi.

Ruth Elias, kes töötab Tartu maavalituse haridus- ja kultuuriosakonnas inspektorina, külastas ka ise mitmeid TÖNi raames teoks saanud ettevõtmisi. **Ulila raamatukogus** lõi ta kaasa õpitoas „Sügisvärvid siidil“. Kaunis sall, mis raamatukogu juhataja Sirje Dementjeva juhendamisel valmis, jäi sellest külaskäigust nii armsaks mälestuseks kui sobivaks aksessuaariks garderoobile.

Kõrveküla raamatukogu avas täiskasvanud õppija nädala ajal Mart Trummali fotonäituse "Lähis-Ida" ja korraldas digifotograafia õpitoa. Raamatukogu direktori Hele Ellermaa sõnusti ettevõtmised õnnestusid. „Digifotograafia õpituppa kogunes kümnekond fotograafiahuvilist Kõrvekülalt ja kaugemalt, kuulati Mart Trummali reisimuljeid Lähis-Idast, vahe-

HARIV NÄITUS: Mart Trummal avas täiskasvanud õppija nädala ajal Kõrveküla raamatukogus fotonäituse „Lähis-Ida“. Foto: Hele Ellermaa

tati kogemusi erinevate tootjate fotoaparaatide kvaliteedi ja pilditöötlusprogrammide kasutamise kohta.“

Kambja raamatukogu kutsel käis huvilistele hüva nõu jagamas põllumajandusteadlane Viive Rosenberg. Et sel korral väärtustas TÖN ennekõike loovust,

seostaski Viive Rosenberg oma esinemises põllumehe põlise ameti ja loovuse. Põhjalikumalt oli kõne all sordiaretus kui põllumehe loomeprotsess, mille käigus on vajalik luua võimalikult saagikaid, töötlemiskindlamaid ja heade maitseomadustega sorte. „Tore teema ja parim lektor!“ hindas TÖNi koordineerija Ruth Elias.

Külitse raamatukogu poolt kutsuti inimesed õudusale õpiõhtule targa ja mitmekülgsete huvidega külalise seltsis. „Õpetajaks“ oli arst Ilmar Särg, keda liiksaks õpitud ametile teatakse ja tuntakse kui kirjanikku, raamatute kirjastajat, harastusmesinikku, ravimtaimede populariseerijat...

Täiskasvanud õppija nädala soovitus „Õpime mõnuga“ asendus oktoobri lõpul raamatukogudes üleskutsega „Lugesed rikkamaks“. Siit reegel: mõnuga õppimisel on abiks lugemine ja lugemine rikastab.

Toivo Ärtis

NÕUANDEID ASJATUNDJALT: Kambja rahvas esitas põllumajandusteadlasele Viive Rosenbergile innukalt küsimusi. Foto: Heigo Mägi

“Meie Lehe” ilmumist korraldab
toimkond: Hele Ellermaa,
Heikko Ellermaa, Toivo Ärtis.

Toimetuse e-post: meieleht@hotmail.ee;
toimetuse telefon: 741 4306.

Kõik kaastööd on ikka ja alati oodatud!